

Vergaderjaar 2024–2025

**36 725 VII**

**Wijziging van de begrotingsstaat van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (VII) voor het jaar 2025 (wijziging samenhangende met de Voorjaarsnota)**

**Nr. 2**

**MEMORIE VAN TOELICHTING**

## INHOUDSOPGAVE

|           |                                                                 |           |
|-----------|-----------------------------------------------------------------|-----------|
| <b>A.</b> | <b>ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING BIJ HET WETSVOORSTEL</b>         | <b>3</b>  |
| <b>B.</b> | <b>BEGROTINGSTOELICHTING</b>                                    | <b>4</b>  |
| <b>1</b>  | <b>Leeswijzer</b>                                               | <b>4</b>  |
| <b>2</b>  | <b>Beleid</b>                                                   | <b>5</b>  |
| 2.1       | Overzicht belangrijkste uitgaven-<br>en ontvangstenmutaties     | 5         |
| <b>3</b>  | <b>Beleidsartikelen</b>                                         | <b>13</b> |
| 3.1       | Artikel 1. Openbaar bestuur en democratie                       | 13        |
| 3.2       | Artikel 2. Nationale veiligheid                                 | 16        |
| 3.3       | Artikel 6. Overheidsdienstverlening<br>en informatiesamenleving | 17        |
| 3.4       | Artikel 7. Werkgevers- en bedrijfsvoeringsbeleid                | 21        |
| 3.5       | Artikel 14. Slavernijverleden: fonds<br>en herdenkingscomité    | 25        |
| 3.6       | Artikel 15. Een veilig Groningen met perspectief                | 27        |
| <b>4</b>  | <b>Niet-beleidsartikelen</b>                                    | <b>36</b> |
| 4.1       | Artikel 11. Centraal apparaat                                   | 36        |
| 4.2       | Artikel 12. Algemeen                                            | 40        |
| 4.3       | Artikel 13. Nog onverdeeld                                      | 43        |
| <b>5</b>  | <b>Agentschappen</b>                                            | <b>45</b> |
| 5.1       | Rijksdienst voor Identiteitsgegevens (RvIG)                     | 45        |
| 5.2       | Organisatie & Personeel Rijk (O&P Rijk)                         | 47        |

## A. ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING BIJ HET WETSVORSTEL

### Wetsartikelen 1 tot en met 3

De begrotingsstaten die onderdeel zijn van de Rijksbegroting, worden op grond van [artikel 2.3, eerste lid](#), van de Comptabiliteitswet 2016 elk afzonderlijk bij wet vastgesteld en derhalve ook gewijzigd. Het onderhavige wetsvoorstel strekt ertoe om voor het jaar 2025 wijzigingen aan te brengen in de departementale begrotingsstaat van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en de begrotingsstaat inzake de agentschappen van dit ministerie.

De in de begrotingsstaat opgenomen begrotingsartikelen worden in onderdeel B van deze memorie van toelichting toegelicht (de zgn. begrotingstoelichting).

De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,

J.J.M. Uitermark

## B. BEGROTINGSTOELICHTING

### 1 Leeswijzer

De eerste suppletoire begroting geeft een beeld van de uitvoering van de begroting 2025. De stand van de eerste suppletoire begroting wordt vanaf de stand van de ontwerpbegroting 2025 opgebouwd (Kamerstukken II 2024/25, [36600 VII, nr. 1](#)).

De stand van de vastgestelde begroting 2025 is inclusief het amendement van het lid Bontenbal (Kamerstukken II 2024/25, [36600 VII, nr. 121](#)), het gewijzigd amendement van de leden Sneller en Buijsse (Kamerstukken II 2024/25, [36600 VII, nr. 79](#)), het amendement van het lid Inge van Dijk c.s. (Kamerstukken II 2024/25, [36600 VII, nr. 14](#)), het amendement van het lid Van Baarle (Kamerstukken II 2024/25, [36600 VII, nr. 12](#)).

In deze eerste suppletoire begroting wordt in de tabel budgettaire gevolgen van beleid de cijfers van zes begrotingsjaren weergegeven. In de kolom van begrotingsjaar 2030 zijn de middelen in verband met de extrapolatie geïmponeerd.

Uitgangspunt bij de tabel budgettaire gevolgen van beleid is dat per artikel de beleidsmatige en technische mutaties toegelicht worden, die groter dan of gelijk zijn aan de ondergrens zoals deze in de Rijksbegrotingsvoorschriften (RBV) zijn opgenomen, de zogenaamde staffel. In het kader van transparantie of anderszins kan het voorkomen dat mutaties beneden deze ondergrenzen ook worden toegelicht.

Tabel 1 Ondergrenzen conform RBV 2025

| Artikel                                              | Beleidsmatige mutaties (ondergrens in € miljoen)         | Technische mutaties (ondergrens in € miljoen)            |
|------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------|
| 1. Openbaar bestuur en democratie                    | Verplichtingen/Uitgaven: 2 mln.<br>Ontvangsten: 1 mln.   | Verplichtingen/Uitgaven: 4 mln.<br>Ontvangsten: 2 mln.   |
| 2. Nationale Veiligheid                              | Verplichtingen/Uitgaven: 5 mln.<br>Ontvangsten: 1 mln.   | Verplichtingen/Uitgaven: 10 mln.<br>Ontvangsten: 2 mln.  |
| 6. Overheidsdienstverlening en informatiesamenleving | Verplichtingen/Uitgaven: 5 mln.<br>Ontvangsten: 1 mln.   | Verplichtingen/Uitgaven: 10 mln.<br>Ontvangsten: 2 mln.  |
| 7. Werkgevers- en bedrijfsvoeringsbeleid             | Verplichtingen/Uitgaven: 2 mln.<br>Ontvangsten: 1 mln.   | Verplichtingen/Uitgaven: 4 mln.<br>Ontvangsten: 2 mln.   |
| 11. Centraal apparaat                                | Verplichtingen/Uitgaven: 5 mln.<br>Ontvangsten: 1 mln.   | Verplichtingen/Uitgaven: 10 mln.<br>Ontvangsten: 2 mln.  |
| 12. Algemeen                                         | Verplichtingen/Uitgaven: 2 mln.<br>Ontvangsten: 1 mln.   | Verplichtingen/Uitgaven: 4 mln.<br>Ontvangsten: 2 mln.   |
| 13. Nog onverdeeld                                   | Verplichtingen/Uitgaven: 1 mln.<br>Ontvangsten: 1 mln.   | Verplichtingen/Uitgaven: 2 mln.<br>Ontvangsten: 2 mln.   |
| 14. Slavernijverleden: fonds en herdenkingscomité    | Verplichtingen/Uitgaven: 1 mln.<br>Ontvangsten: 1 mln.   | Verplichtingen/Uitgaven: 2 mln.<br>Ontvangsten: 2 mln.   |
| 15. Een veilig Groningen met perspectief             | Verplichtingen/Uitgaven: 10 mln.<br>Ontvangsten: 10 mln. | Verplichtingen/Uitgaven: 20 mln.<br>Ontvangsten: 20 mln. |

## 2 Beleid

### 2.1 Overzicht belangrijkste uitgaven- en ontvangstenmutaties

| Tabel 2 Belangrijkste suppletoire uitgavenmutaties 2025 (Eerste suppletoire begroting) (bedragen x €1.000) |                |                  |                  |                  |                  |                  |               |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------|------------------|------------------|------------------|------------------|------------------|---------------|
|                                                                                                            | Artikel-nummer | Uitgaven 2025    | Uitgaven 2026    | Uitgaven 2027    | Uitgaven 2028    | Uitgaven 2029    | Uitgaven 2030 |
| <b>Vastgestelde begroting 2025</b>                                                                         |                | <b>5.074.528</b> | <b>4.535.264</b> | <b>3.284.854</b> | <b>3.042.142</b> | <b>2.164.828</b> | <b>0</b>      |
| Belangrijkste suppletoire mutaties                                                                         |                |                  |                  |                  |                  |                  |               |
| 1) Wet op de politieke partijen kasschuif                                                                  | 1              | – 8.382          | – 217            | 298              | 8.301            | 0                | 0             |
| 2) Versterking kennis- en onderzoeksfunctie van de TK kasschuif                                            | 1              | – 9.900          | 9.900            | 0                | 0                | 0                | 0             |
| 3) Overboeking min J&V Stelsel Bewaken en Beveiligen                                                       | 2              | 6.361            | 6.361            | 6.361            | 6.361            | 6.361            | 6.361         |
| 4) Middelen Hooflijnenakkoord nationale veiligheid                                                         | 2              | 7.500            | 32.310           | 77.570           | 77.570           | 77.570           | 77.570        |
| 5) Overboeking min DEF AIVD                                                                                | 2              | 20.453           | 161              | 161              | 0                | 0                | 0             |
| 6) EU boete open data richtlijn                                                                            | 6              | 14.860           | 0                | 0                | 0                | 0                | 0             |
| 7) Dienstverleningsovereenkomsten SSO's                                                                    | 11             | 25.000           | 0                | 0                | 0                | 0                | 0             |
| 8) Diensten en producten uitvoeringsorganisaties                                                           | 11             | 100.190          | 0                | 0                | 0                | 0                | 0             |
| 9) Apparaatskosten NCG                                                                                     | 11             | 3.928            | 24.147           | 81.274           | 73.008           | 107.355          | 64.780        |
| 10) Bestendigen organisatie apparaat min VRO                                                               | 11             | 1.088            | 7.776            | 9.462            | 9.462            | 12.657           | 12.657        |
| 11) Aanvullende taakstelling apparaat (amendement Bontenbal)                                               | 13             | 7.278            | 9.824            | 9.824            | 9.824            | 9.824            | 9.824         |
| 12) Slavernijverleden kasschuif                                                                            | 14             | – 7.325          | 1.675            | 3.310            | 675              | 1.665            | 0             |
| 13) Duurzaam herstel kasschuif                                                                             | 15             | 21.278           | – 21.278         | 0                | 0                | 0                | 0             |
| 14) Aanvullende MKB maatregelen AP                                                                         | 15             | 0                | 12.540           | 11.230           | 6.230            | 0                | 0             |
| 15) Bijstelling schaderaming IMG                                                                           | 15             | 231.190          | 7.849            | 415.348          | 388.772          | 133.313          | 33.797        |
| 16) Knelpunten IMG kasschuif                                                                               | 15             | – 9.959          | – 4.453          | 698              | 599              | 5.750            | 7.365         |
| 17) Overboeking economische agenda naar min EZ                                                             | 15             | – 27.540         | – 27.540         | – 27.540         | – 10.057         | – 9.000          | 0             |
| 18) Verduurzaming bij lichte versterking AP                                                                | 15             | 0                | 10.142           | 17.311           | 20.896           | 300              | 0             |
| 19) Verduurzaming bij lichte versterking kasschuif                                                         | 15             | – 13.000         | 0                | 0                | 0                | 4.500            | 8.500         |
| 20) Versterkingsoperatie kasschuif                                                                         | 15             | – 65.000         | 0                | 0                | 0                | 16.000           | 49.000        |
| 21) Bijstelling raming versterkingskosten NCG                                                              | 15             | – 382.036        | – 145.351        | 227.960          | – 32.340         | 323.919          | 175.137       |
| 22) Versterkingsoperatie hogere bouwkosten                                                                 | 15             | 8.400            | 8.800            | 2.300            | 500              | 0                | 0             |
| 23) Hogere bouwkosten compensatie gemeenten en provincie                                                   | 15             | 0                | 64.700           | 0                | 0                | 0                | 0             |
| 24) Gestegen kosten batch 1588 AP                                                                          | 15             | 0                | 33.500           | 0                | 0                | 0                | 0             |
| 25) Nationaal Programma Groningen economische agenda kasschuif                                             | 15             | 45.500           | – 6.100          | – 6.000          | – 33.400         | 0                | 0             |
| 26) Nationaal Programma Groningen AP provincie Groningen                                                   | 15             | 16.381           | 32.784           | 29.067           | 36.035           | 45.333           | 27.359        |
| 27) Nationaal Programma Groningen AP economische agenda                                                    | 15             | 24.500           | 56.100           | 56.000           | 56.000           | 0                | 0             |
| 28) Nationaal Programma Groningen kasschuif                                                                | 15             | 65.780           | 13.384           | 320              | – 6.792          | – 45.333         | – 27.359      |
| 29) Sociale agenda kasschuif                                                                               | 15             | – 41.900         | 41.900           | 0                | 0                | 0                | 0             |
| 30) Sociale Agenda AP                                                                                      | 15             | 0                | 0                | 79.000           | 117.000          | 137.600          | 145.600       |
| 31) Vergoeding schade door versterkingsmaatregelen AP opvraag                                              | 15             | 10.000           | 5.000            | 5.000            | 0                | 0                | 0             |
| 32) Eindejaarsmarge 2024                                                                                   | Alle           | 273.019          | 0                | 0                | 0                | 0                | 0             |
| 33) Extrapolatie 2030                                                                                      | Alle           | 0                | 0                | 0                | 0                | 0                | 2.146.408     |
| 34) Loon- en prijsbijstelling tranche 2025                                                                 | Alle           | 78.862           | 73.780           | 69.130           | 66.496           | 61.590           | 61.078        |

|                                                                       | Artikel-<br>nummer | Uitgaven<br>2025 | Uitgaven<br>2026 | Uitgaven<br>2027 | Uitgaven<br>2028 | Uitgaven<br>2029 | Uitgaven 2030    |
|-----------------------------------------------------------------------|--------------------|------------------|------------------|------------------|------------------|------------------|------------------|
| 35) Budgettaire invulling<br>apparaatstaakstelling Hoofdlijnenakkoord | Alle               | 0                | 9.118            | 11.136           | 13.712           | 14.456           | 14.437           |
| 36) Overig                                                            | Alle               | – 32.799         | 20.645           | 33.564           | 34.168           | 53.444           | 38.647           |
| <b>Stand 1<sup>e</sup> suppletoire begroting 2025</b>                 |                    | <b>5.438.255</b> | <b>4.812.721</b> | <b>4.397.638</b> | <b>3.885.162</b> | <b>3.122.132</b> | <b>2.851.161</b> |

## Toelichting

### 1. Wet op de politieke partijen kasschuif

Voor de Wet op politieke partijen (Wpp) is er subsidiebudget voor decentrale politieke partijen beschikbaar. In verband met vertraging van de inwerking-treding van de Wpp naar 2026 vindt er een kasschuif plaats van 2025 en 2026 met een totaalbedrag van circa € 8,5 mln. naar 2027 en 2028. Hierdoor zijn de subsidiebudgetten voor decentrale politieke partijen vanaf 2026 structureel.

### 2. Versterking kennis- en onderzoeksfunctie van de TK kasschuif

Voordat de middelen uit het Hoofdlijnenakkoord kunnen worden ingezet voor versterking van de kennis- en onderzoeksfunctie van de Tweede Kamer is onderzoek nodig naar hoe het bedrag goed besteed kan worden. De middelen zijn daarom via een kasschuif van 2025 (- € 9,9 mln.) naar 2026 (€ 9,9 mln.) geschoven om deze in een realistischer kasritme te krijgen.

### 3. Overboeking min J&V Stelsel Bewaken en Beveiligen

Voor het versterken en vernieuwen van het stelsel bewaken en beveiligen, ontvangt het ministerie van BZK van het ministerie van Justitie en Veiligheid vanaf 2025 structureel € 6,4 mln.

### 4. Middelen hoofdlijnenakkoord nationale veiligheid

In het hoofdlijnenakkoord is afgesproken dat er een structureel bedrag beschikbaar wordt gesteld voor Nationale Veiligheid. Het ministerie van BZK ontvangt van het ministerie van Justitie en Veiligheid in 2025 € 7,5 mln., in 2026 € 32,3 mln. en de daarop volgende jaren jaarlijks € 77,5 mln.

### 5. Overboeking min DEF AIVD

Het ministerie van BZK ontvangt in 2025 € 20,4 mln. van het ministerie van Defensie voor de bijdrage in het kader van de kostendeling van gezamenlijke eenheden, detachering en bedrijfsvoeringskosten.

### 6. EU boete open data richtlijn

Bij de tweede suppletoire 2024 is € 14,9 mln. gereserveerd in het geval het Europese Hof van Justitie over zou gaan tot vaststelling van een forfaitaire som vanwege de te late omzetting van de Europese Open Data Richtlijn in Nederlandse wetgeving. De uitspraak werd verwacht in 2024, maar heeft toen niet plaatsgevonden. De uitspraak volgt in 2025. Daarom worden de gereserveerde middelen meegenomen naar 2025.

### 7. Dienstverleningsovereenkomsten SSO's

De raming van de kosten van de dienstverlening van baten-lastenagent-schappen die via het kerndepartement lopen voor de dienstverleningsover-eenkomsten (DVA's) wordt bijgesteld (€ 25,0 mln.).

#### *8. Diensten en producten uitvoeringsorganisaties*

Jaarlijks worden bij het voorjaar op basis van de jaarplanraming de tariefgefinancierde diensten en producten van de uitvoeringsorganisaties (vooral de Rijksorganisatie voor Informatiehuishouding ), vastgesteld en verwerkt. Hierop worden de uitgaven- en ontvangstenbudgetten aangepast (€ 100,2 mln.).

#### *9. Apparaatskosten NCG*

De reguliere schade- en versterkingsraming wordt jaarlijks geactualiseerd bij de Voorjaarsnota. De apparaatskosten NCG worden ook bijgesteld naar aanleiding van de nieuwe versterkingsraming. Door de langere looptijd van de versterkingsoperatie zullen ook de apparaatskosten tot na 2028 doorlopen.

#### *10. Bestendigen organisatie apparaat ministerie van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening*

In 2024 is het ministerie van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening (VRO) als zelfstandig departement opgericht met structurele taken. De apparaatsbudgetten van VRO zijn echter voor een groot deel incidenteel en nemen op termijn af. De afname komt doordat recente kabinetten incidenteel geld beschikbaar hebben gesteld. Ten behoeve van de structurele taken van VRO worden er middelen vrijgemaakt voor de bestending van het apparaat. De apparaatsuitgaven van VRO worden verantwoord op het centraal apparaatsartikel van de begroting van BZK. Vanaf 2026 worden deze verantwoord op het centraal apparaatsartikel van VRO (H22).

#### *11. Aanvullende taakstelling apparaat (amendement Bontenbal)*

Conform de grondslag is de dekking van het amendement-Bontenbal (Kamerstukken II 2024/25, [36600 VII, nr. 121](#)) voor een deel verder verdeeld over de uitvoeringsorganisaties. Hiervoor zijn middelen overgeboekt naar artikel 13 onvoorzien (€ 3,6 mln. vanaf 2026 structureel). Daarnaast wordt het amendement gedekt uit de prijsbijstelling (€ 7,3 mln. in 2025 en € 6,3 mln. vanaf 2026 structureel).

#### *12. Slavernijverleden kasschuif*

Tijdens het vormgeven van artikel 14 was het kasritme nog niet bekend. Middels een kasschuif zijn de middelen (- € 7,3 mln. in 2025) in het juiste kasritme gezet voor de komende jaren.

#### *13. Duurzaam herstel kasschuif*

Duurzaam schadeherstel zal deel gaan uitmaken van de versterkings- en hersteloperatie Groningen (Kamerstukken II, 2021/2022, [33 529, nr. 948](#)). Er is een kasschuif van 2026 naar 2025 (€ 21,3 mln.) om zo de middelen duurzaam herstel in het juiste kasritme te zetten.

#### *14. Aanvullende MKB maatregelen AP*

Van de Aanvullende Post zijn middelen (€ 30,0 mln. voor de jaren 2026 tot en met 2028) overgeboekt voor aanvullende MKB-maatregelen. Er is onderzocht in hoeverre hulp aan MKB-ondernemers die nadelige gevolgen ondervinden van de gaswinning verbeterd kan worden. Daaruit blijkt met name dat gedupeerde micro-ondernemers in het aardbevingsgebied aanvullende hulp hard nodig hebben Deze zwaarst getroffen ondernemers zijn veel tijd en energie kwijt aan schadeherstel en/of een versterkingstraject. Dit gaat vaak ten koste van het ontwikkelen van de eigen onderneming.

#### *15. Bijstelling schaderaming IMG*

De raming van de schadeafhandeling door het IMG wordt ieder jaar geactualiseerd. Naar aanleiding daarvan wordt het in de BZK-begroting opgenomen bedrag voor de schadebetalingen bijgesteld over de gehele begrotingsperiode. Het betreft de uitgaven voor de bijdrage aan de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO), de vergoedingen fysieke en immateriële schade en waardedaling.

#### *16. Knelpunten IMG kasschuif*

In de kabinetsreactie op de parlementaire enquête is aangekondigd dat het IMG de bevoegdheid krijgt om individuele knelpunten in de schadeafhandeling voortvarender op te lossen (maatregel 4 uit Nij Begun). Een deel van de toegevoegde eindejaarsmarge is met een kasschuif naar latere jaren geschoven om zo de middelen in het juiste kasritme te zetten.

#### *17. Overboeking economische agenda naar min EZ*

Er is een overboeking naar het ministerie van Economische Zaken van in totaal € 101,7 mln. voor de jaren 2025 tot en met 2029 voor ondersteuning bij de Economische Agenda Groningen onder de noemer Economische Bedrijvigheid. Het budget is bedoeld voor strategische acquisitie, met als doel: het aantrekken van nieuwe (internationale) bedrijvigheid met strategische, toegevoegde waarde voor de regio. Verder is een deel van het budget bestemd voor de Noordelijke Ontwikkelmaatschappij (NOM) en de Economic Board Groningen (EBG). Tot slot wordt het budget gebruikt voor het ondersteunen van de uitvoeringskracht vanuit het ministerie van Economische Zaken bij projecten, innovatie en opschaling het benutten van bestaande regelingen en in aanmerking komen voor nationale en Europese financiering.

#### *18. Verduurzaming bij versterking AP*

Van de Aanvullende Post zijn middelen (€ 48,6 mln. voor de jaren 2026 tot en met 2029) overgeboekt voor de uitvoering maatregel 29 uit Nij Begun naar de BZK begroting. Het betreft hier verduurzaming bij lichte versterking door NCG.

#### *19. Verduurzaming bij versterking kasschuif*

Ter uitvoering van maatregel 28 uit Nij Begun neemt NCG verduurzamingsmaatregelen mee bij de uitvoering van de versterkingsoperatie voor (middel)zware versterkingen. Via een kasschuif (€ 13,0 mln. voor 2025) wordt een deel van de eindejaarsmarge naar de jaren 2029 en 2030 doorgeschoven om zo de middelen in het juiste kasritme te zetten.

#### *20. Versterkingsoperatie kasschuif*

Via een kasschuif worden de middelen (€ 65,0 mln. voor 2025) voor maatwerk in de versterkingsoperatie die voor een deel via de eindejaarsmarge toegevoegd zijn aan de begroting voor 2025 doorgeschoven naar latere jaren om beter aan te sluiten bij de verwachte uitgaven.

#### *21. Bijstelling raming versterkingskosten NCG*

Ieder jaar wordt bij de Voorjaarsnota de raming van de versterkingsoperatie geactualiseerd. Naar aanleiding van deze actualisatie worden de geraamde uitgaven en ontvangsten voor de gehele periode tot en met 2030 aangepast. NCG heeft een diepteanalyse uitgevoerd naar de einddatum van de versterkingsoperatie. Daaruit volgt dat het merendeel van de versterkingsopgave voor eind 2028 is afgerond. De analyse laat echter ook zien dat de beoogde einddatum voor de afronding van de versterking in 2028 niet voor alle gebouwen behaald kan worden. De huidige raming is gebaseerd op de

laatste actualisatie van de diepteanalyse van maart 2025. Hieruit volgt dat de versterkingskosten in 2025 naar beneden zijn bijgesteld, en stijgen in latere jaren ten opzichte van de Voorjaarsnota 2024. De versterking zal dus langer op een hoger uitvoeringsniveau duren dan vorig jaar werd verwacht. De totale bijstelling t/m 2030 op de versterkingskosten onder de categorie opdrachten is – € 237,4 mln. Hier staan bijstellingen naar boven op de budgetten voor vergoeding voor schade door versterken (bijstelling tot en met 2030 is € 65,7 mln.), versterken in eigen beheer (bijstelling tot en met 2030 is € 332,8 mln.) en diverse subsidies versterken tegenover.

*22. Versterkingsoperatie hogere bouwkosten*

Er is een tegenvaller als gevolg van gestegen bouwkosten en indexatie (meerjarig € 20,0 mln.) op diverse versterkingsprojecten uit bestuurlijke afspraken. Deze tegenvaller wordt gedekt vanuit de generale middelen.

*23. Hogere bouwkosten compensatie gemeenten en provincie*

Er is nog een tegenvaller als gevolg van gestegen bouwkosten en verdere indexatie (€ 64,7 mln.) op de versterkingsoperatie in Batch 1588. Deze tegenvaller wordt gedekt vanuit de generale middelen.

*24. Gestegen kosten batch 1588 AP*

Als onderdeel van de bestuurlijke afspraken worden gemeenten gecompenseerd voor de uitvoering van de versterkingsoperatie van Batch 1588. Voor gestegen bouwkosten zijn in Nij Begun middelen gereserveerd die van de Aanvullende Post naar de BZK-begroting zijn overgeboekt (€ 33,5 mln. voor 2026).

*25. Nationaal Programma Groningen economische agenda kasschuif*

Middels een kasschuif worden de middelen doorgeschoven van latere jaren naar 2025 (€ 65,8 mln.) en 2026 (€ 13,4 mln.) om beter aan te sluiten bij de verwachte uitgaven.

*26. Nationaal Programma Groningen AP provincie Groningen*

Met het NPG wordt geïnvesteerd in de leefbaarheid, in de economische ontwikkeling en in de energietransitie in Groningen. Vanuit de Aanvullende Post zijn voor de jaren 2025 tot en met 2030 middelen voor de NPG-aanvraag van de provincie Groningen (totaal € 187,0 mln.) toegevoegd aan de BZK-begroting.

Hierover ontvangt de Tweede Kamer in een aparte Kamerbrief een separate onderbouwing conform de rijksbrede werkwijze Beleidskeuzes uitgelegd (CW 3.1.).

*27. Nationaal Programma Groningen AP economische agenda*

De verwachting was begin 2024 dat er al een start gemaakt zou worden met de Economische Agenda. Die is echter in 2025 definitief opgeleverd en de eerste projecten dienen zich aan. Daarom zijn vanuit de Aanvullende Post voor de jaren 2025 tot en met 2028 middelen toegevoegd aan de BZK-begroting voor het startkapitaal van de economische agenda (totaal € 192,6 mln.).

Hierover ontvangt de Tweede Kamer in een aparte Kamerbrief een separate onderbouwing conform de rijksbrede werkwijze Beleidskeuzes uitgelegd (CW 3.1.).

### *28. Nationaal Programma Groningen kasschuif*

Middels een kasschuif worden de middelen doorgeschoven van latere jaren naar 2025 (€ 45,5 mln.) om beter aan te sluiten bij de verwachte uitgaven.

### *29. Sociale agenda kasschuif*

De sociale agenda bestaat uit concrete doelstellingen en investeringen die ten goede komen aan de leefbaarheid, onderwijskwaliteit, armoedebestrijding, gezondheid en arbeidsparticipatie van inwoners. Via een kasschuif worden de middelen van 2025 (- € 15,1 mln.), die via de eindejaarsmarge zijn toegevoegd, naar latere jaren geschoven om zo de middelen in het juiste kasritme te zetten.

### *30. Sociale Agenda AP*

Van de Aanvullende Post zijn voor de jaren 2027 tot en met 2030 middelen toegevoegd aan de BZK-begroting voor de sociale agenda (totaal € 479 mln.).

### *31. Vergoeding schade door versterkingsmaatregelen AP opvraag*

Vanuit de Aanvullende Post zijn voor de jaren 2025 tot en met 2027 middelen (totaal € 20,0 mln.) voor de uitvoering van maatregel 16 (vergoeding eigen tijd van bewoners) uit Nij Begun toegevoegd aan de BZK-begroting.

### *32. Eindejaarsmarge*

Dit betreft de ontvangen eindejaarsmarge van 2024 (€ 273 mln.). Hiervan is € 261 mln. ontvangen voor artikel 15 Een veilig Groningen met perspectief. Er heeft een korting plaatsgevonden om generale problematiek te dekken. De korting is niet van toepassing op de middelen voor Groningen.

### *33. Extrapolatie 2030*

In miljoenennotajaar 2025 is het jaar 2030 toegevoegd aan de begroting. De middelen voor 2030 zijn via de extrapolatie in de 1e suppletoire begroting toegevoegd.

### *34. Loon- en prijsbijstelling*

De tranche 2025 van de loon- en prijsbijstelling is toegevoegd aan de BZK-begroting. Van de prijsbijstelling is 50% overgemaakt. Ook de loonbijstelling is niet volledig uitgekeerd. Het kabinet heeft besloten om de loonbijstelling voor externe inhuur tranche 2025 in te houden. Dit wordt ingezet ter dekking van rijksbrede problematiek.

### *35. Budgettaire invulling apparaatstaakstelling Hoofdlijnenakkoord*

De apparaatstaakstelling voor BZK en VRO uit het Hoofdlijnenakkoord bedraagt structureel € 121 mln. De invulling van de taakstelling valt uiteen in drie delen: invulling door de beleidskern en staf (fte-reductie) van € 23 mln. structureel, besparingen op (beleids)budgetten van € 41 mln. structureel en daarnaast besparingen op de bedrijfsvoering uitgevoerd door de Shared Service Organisaties (€ 57 mln.). Als gevolg van de beleidskeuzes wordt een aantal beleidsonderwerpen afgebouwd of wordt hier minder geld aan besteed. Hierbij kan worden gedacht aan een reductie van het aantal congressen en bijeenkomsten dat wordt georganiseerd, vermindering van opdrachten voor onderzoeken en het verminderen van subsidies. Op de begroting van BZK komt deze dekking grotendeels vanuit (beleids)budgetten van artikel 1, 6 en 7. Structureel betreft dit € 6,1 mln. voor artikel 1, € 5,9 mln. voor artikel 6 en € 5,4 mln. voor artikel 7. Met de wijze waarop de taakstelling op het gezamenlijk apparaat van BZK en VRO budgettair is ingevuld, wordt de uitvoering zoals bedoeld in de motie-Chakor niet geraakt (Kamerstukken II 2024/25, [36600 VII, nr. 18](#)).

**Tabel 3 Belangrijkste suppletoire ontvangsten mutaties 2025 (Eerste suppletoire begroting) (bedragen x € 1.000)**

|                                                                     | Artikel-<br>nummer | Ontvangsten<br>2025 | Ontvangsten<br>2026 | Ontvangsten<br>2027 | Ontvangsten<br>2029 | Ontvangsten<br>2029 | Ontvangsten<br>2030 |
|---------------------------------------------------------------------|--------------------|---------------------|---------------------|---------------------|---------------------|---------------------|---------------------|
| <b>Vastgestelde begroting 2025</b>                                  |                    | <b>1.771.618</b>    | <b>2.175.828</b>    | <b>1.918.923</b>    | <b>946.271</b>      | <b>821.653</b>      | <b>0</b>            |
| Belangrijkste suppletoire mutaties                                  |                    |                     |                     |                     |                     |                     |                     |
| 1) Diensten en producten uitvoeringsorganisaties                    | 11                 | 100.190             | 0                   | 0                   | 0                   | 0                   | 0                   |
| 2) Dienstverleningsovereenkomsten SSO's                             | 11                 | 25.000              | 0                   | 0                   | 0                   | 0                   | 0                   |
| 3) Bijstelling raming apparaat ontvangsten NAM versterkingsoperatie | 11                 | – 32.216            | – 44.596            | 33.488              | 78.992              | 65.198              | 98.163              |
| 4) Bijstelling raming ontvangsten NAM versterkingsoperatie          | 15                 | – 174.292           | – 338.085           | – 139.329           | 182.657             | – 39.554            | 270.481             |
| 5) Bijstelling raming knelpunten IMG                                | 15                 | – 35.500            | 0                   | 0                   | 0                   | 0                   | 0                   |
| 6) Bijstelling raming ontvangsten IMG                               | 15                 | 83.515              | 225.634             | 543                 | 398.836             | 372.595             | 317.622             |
| 7) Bijstelling raming ontvangsten NAM Juridische Bijstand           | 15                 | – 5.721             | 4.139               | 4.226               | 4.226               | 4.226               | 10.793              |
| 8) Extrapolatie 2030                                                | Alle               | 0                   | 0                   | 0                   | 0                   | 0                   | 264.527             |
| 9) Overige mutaties                                                 | Alle               | 24.389              | 3.820               | 4.794               | 5.159               | 5.581               | 5.581               |
| <b>Stand 1<sup>e</sup> suppletoire begroting 2025</b>               |                    | <b>1.756.983</b>    | <b>2.026.740</b>    | <b>1.822.645</b>    | <b>1.616.141</b>    | <b>1.229.699</b>    | <b>967.167</b>      |

### Toelichting

#### 1. Diensten en producten uitvoeringsorganisaties

Jaarlijks worden bij het voorjaar op basis van de jaarplanraming de tariefgefinancierde diensten en producten van de uitvoeringsorganisaties (vooral de Rijksorganisatie voor Informatiehuishouding), vastgesteld en verwerkt. Hierop worden de uitgaven- en ontvangstenbudgetten aangepast (€ 100,2 mln.).

#### 2. Dienstverleningsovereenkomsten SSO's

Er zijn meerontvangsten van de dienstverlening van de baten-lastenagent-schappen die via het kerndepartement lopen voor de dienstverlenings-overeenkomsten (DVA's). Middels een desaldering worden de geraamde kosten verhoogd.

#### 3. Bijstelling raming apparaat ontvangsten NAM versterkingsoperatie

Verder heeft een bijstelling van ontvangsten van de Nederlandse Aardolie Maatschappij (NAM) plaatsgevonden (minder ontvangsten in 2025 van € 32,2 mln. naar € 44,6 mln. in 2026 en vanaf 2027 meer ontvangsten van € 33,5 mln oplopend naar € 98,2 mln. in 2030).

#### 4. Bijstelling raming ontvangsten NAM versterkingsoperatie

De kosten voor de versterkingsoperatie worden via een heffing bij de NAM in rekening gebracht. Als gevolg van de bijstelling van de uitgaven voor de versterkingsoperatie worden ook de geraamde ontvangsten van NAM bijgesteld. De geraamde ontvangsten in 2025 worden met € 174,3 mln naar beneden bijgesteld.

#### 5. Bijstelling raming knelpunten IMG

De raming is bij de uitgaven en bij de ontvangsten voor 2025 met € 35,5 mln. neerwaarts bijgesteld om zo aan te sluiten bij de laatste prognose.

#### *6. Bijstelling raming ontvangsten IMG*

De uitgaven voor de schadeafhandeling worden via een heffing bij NAM in rekening gebracht. Als gevolg van de bijstelling van de uitgaven voor schade worden ook de geraamde ontvangsten van NAM bijgesteld. Het betreft de ontvangsten voor uitvoeringskosten, fysieke en immateriële schade en waardedaling.

#### *7. Bijstelling raming ontvangsten NAM Juridische Bijstand*

De kosten voor juridische bijstand aan bewoners worden bij de NAM in rekening gebracht (excl. btw). De actualisatie van de uitgavenraming leidt daarom eveneens tot een bijstelling op de ontvangsten. De geraamde ontvangsten voor de juridische bijstand worden opwaarts bijgesteld met cumulatief € 11 mln. tot en met 2030 naar aanleiding van de jaarlijkse actualisatie van de schaderaming. De neerwaartse bijstelling in 2025 betreft een bedrag van ca. € 6 mln.

#### *8. Extrapolatie*

In miljoenennotajaar 2025 is het jaar 2030 toegevoegd aan de begroting. De middelen voor 2030 zijn via de extrapolatie in de 1e suppletoire begroting toegevoegd.

### 3 Beleidsartikelen

#### 3.1 Artikel 1. Openbaar bestuur en democratie

##### Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 4 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 1 Openbaar bestuur en democratie (bedragen x € 1.000)

| Art. Verplichtingen                                 | Ontwerp-<br>begroting<br>t (1) | Mutaties<br>via NvW,<br>moties,<br>amende-<br>menten en<br>ISB (2) | Vastgestelde<br>begroting t<br>(3) = (1) + (2) | Mutaties<br>1e<br>suppletoire<br>begroting<br>(4) | Stand 1e<br>suppletoire<br>begroting<br>(5) = (3) +<br>(4) | Mutatie<br>2026 | Mutatie<br>2027 | Mutatie<br>2028 | Mutatie<br>2029 | Mutatie<br>2030 |
|-----------------------------------------------------|--------------------------------|--------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------|---------------------------------------------------|------------------------------------------------------------|-----------------|-----------------|-----------------|-----------------|-----------------|
| <b>Art. Verplichtingen</b>                          | <b>164.462</b>                 | <b>0</b>                                                           | <b>164.462</b>                                 | <b>- 26.561</b>                                   | <b>137.901</b>                                             | <b>1.636</b>    | <b>- 4.993</b>  | <b>4.217</b>    | <b>- 3.862</b>  | <b>153.877</b>  |
| <b>Uitgaven</b>                                     | <b>164.462</b>                 | <b>0</b>                                                           | <b>164.462</b>                                 | <b>- 26.561</b>                                   | <b>137.901</b>                                             | <b>1.636</b>    | <b>- 4.993</b>  | <b>4.217</b>    | <b>- 3.862</b>  | <b>153.877</b>  |
| <b>1.1 Bestuur en regio</b>                         | <b>52.573</b>                  | <b>0</b>                                                           | <b>52.573</b>                                  | <b>- 1.849</b>                                    | <b>50.724</b>                                              | <b>- 4.686</b>  | <b>- 4.129</b>  | <b>- 4.835</b>  | <b>- 5.285</b>  | <b>36.963</b>   |
| <i>Subsidies (regelingen)</i>                       | <i>14.031</i>                  | <i>0</i>                                                           | <i>14.031</i>                                  | <i>2.631</i>                                      | <i>16.662</i>                                              | <i>- 442</i>    | <i>- 2.123</i>  | <i>- 2.008</i>  | <i>- 1.744</i>  | <i>10.549</i>   |
| Multiproblematiek                                   | 1.518                          | 0                                                                  | 1.518                                          | 0                                                 | 1.518                                                      | 0               | - 1.300         | - 1.300         | - 1.300         | 214             |
| Antidiscriminatie                                   | 135                            | 0                                                                  | 135                                            | 0                                                 | 135                                                        | 0               | 0               | 0               | 0               | 18              |
| Oorlogsgravenstichting                              | 4.066                          | 0                                                                  | 4.066                                          | 675                                               | 4.741                                                      | 767             | 600             | 750             | 900             | 5.064           |
| Bestuur en regio                                    | 2.486                          | 0                                                                  | 2.486                                          | 664                                               | 3.150                                                      | - 151           | - 365           | - 400           | - 286           | 711             |
| Basisinfrastructuur                                 | 840                            | 0                                                                  | 840                                            | 2.000                                             | 2.840                                                      | 0               | 0               | 0               | 0               | 0               |
| Werk aan Uitvoering                                 | 1.686                          | 0                                                                  | 1.686                                          | 0                                                 | 1.686                                                      | 0               | 0               | 0               | 0               | 0               |
| Versterken rechtsstaat                              | 3.300                          | 0                                                                  | 3.300                                          | - 708                                             | 2.592                                                      | - 1.058         | - 1.058         | - 1.058         | - 1.058         | 4.542           |
| <i>Opdrachten</i>                                   | <i>22.750</i>                  | <i>0</i>                                                           | <i>22.750</i>                                  | <i>- 4.611</i>                                    | <i>18.139</i>                                              | <i>- 4.244</i>  | <i>- 1.847</i>  | <i>- 2.427</i>  | <i>- 3.141</i>  | <i>12.013</i>   |
| Multiproblematiek                                   | 393                            | 0                                                                  | 393                                            | 0                                                 | 393                                                        | 0               | 0               | 0               | 0               | 665             |
| Bestuur en regio                                    | 11.452                         | 0                                                                  | 11.452                                         | - 974                                             | 10.478                                                     | - 1.037         | - 1.000         | - 1.213         | - 1.728         | 4.211           |
| Antidiscriminatie                                   | 381                            | 0                                                                  | 381                                            | 0                                                 | 381                                                        | 0               | 0               | 0               | 0               | 936             |
| Versterken rechtsstaat                              | 6.830                          | - 500                                                              | 6.330                                          | - 1.005                                           | 5.325                                                      | - 321           | 0               | - 214           | - 413           | 2.617           |
| Antidiscriminatie                                   | 3.694                          | 500                                                                | 4.194                                          | - 2.632                                           | 1.562                                                      | - 2.886         | - 847           | - 1.000         | - 1.000         | 3.584           |
| <i>Bijdrage aan ZBO's/RWT's</i>                     | <i>279</i>                     | <i>0</i>                                                           | <i>279</i>                                     | <i>0</i>                                          | <i>279</i>                                                 | <i>0</i>        | <i>0</i>        | <i>0</i>        | <i>0</i>        | <i>278</i>      |
| Diverse bijdragen                                   | 279                            | 0                                                                  | 279                                            | 0                                                 | 279                                                        | 0               | 0               | 0               | 0               | 278             |
| <i>Bijdrage aan medeoverheden</i>                   | <i>14.974</i>                  | <i>0</i>                                                           | <i>14.974</i>                                  | <i>- 323</i>                                      | <i>14.651</i>                                              | <i>0</i>        | <i>0</i>        | <i>0</i>        | <i>0</i>        | <i>13.985</i>   |
| Groeiopgave Almere                                  | 9.974                          | 0                                                                  | 9.974                                          | 0                                                 | 9.974                                                      | 0               | 0               | 0               | 0               | 8.985           |
| Diverse bijdragen                                   | 5.000                          | 0                                                                  | 5.000                                          | - 323                                             | 4.677                                                      | 0               | 0               | 0               | 0               | 5.000           |
| <i>Bijdrage aan (inter-)nationale organisaties</i>  | <i>39</i>                      | <i>0</i>                                                           | <i>39</i>                                      | <i>0</i>                                          | <i>39</i>                                                  | <i>0</i>        | <i>0</i>        | <i>0</i>        | <i>0</i>        | <i>38</i>       |
| Bijdragen internationaal                            | 39                             | 0                                                                  | 39                                             | 0                                                 | 39                                                         | 0               | 0               | 0               | 0               | 38              |
| <i>Bijdrage aan agentschappen</i>                   | <i>0</i>                       | <i>0</i>                                                           | <i>0</i>                                       | <i>454</i>                                        | <i>454</i>                                                 | <i>0</i>        | <i>0</i>        | <i>0</i>        | <i>0</i>        | <i>0</i>        |
| RWS                                                 | 0                              | 0                                                                  | 0                                              | 454                                               | 454                                                        | 0               | 0               | 0               | 0               | 0               |
| <i>Bijdrage aan (andere) begrotingshoofdstukken</i> | <i>500</i>                     | <i>0</i>                                                           | <i>500</i>                                     | <i>0</i>                                          | <i>500</i>                                                 | <i>0</i>        | <i>- 159</i>    | <i>- 400</i>    | <i>- 400</i>    | <i>100</i>      |
| Multiproblematiek                                   | 500                            | 0                                                                  | 500                                            | 0                                                 | 500                                                        | 0               | - 159           | - 400           | - 400           | 100             |
| <b>1.2 Democratie</b>                               | <b>111.889</b>                 | <b>0</b>                                                           | <b>111.889</b>                                 | <b>- 24.712</b>                                   | <b>87.177</b>                                              | <b>6.322</b>    | <b>- 864</b>    | <b>9.052</b>    | <b>1.423</b>    | <b>116.914</b>  |
| <i>Subsidies (regelingen)</i>                       | <i>60.142</i>                  | <i>1.000</i>                                                       | <i>61.142</i>                                  | <i>- 6.982</i>                                    | <i>54.160</i>                                              | <i>- 217</i>    | <i>- 181</i>    | <i>10.248</i>   | <i>3.088</i>    | <i>55.024</i>   |
| Politieke partijen                                  | 32.910                         | 0                                                                  | 32.910                                         | 630                                               | 33.540                                                     | 0               | 0               | 2.426           | 3.567           | 30.858          |
| Comité 4/5 mei                                      | 133                            | 0                                                                  | 133                                            | 0                                                 | 133                                                        | 0               | 0               | 0               | 0               | 115             |
| ProDemos                                            | 9.581                          | 1.000                                                              | 10.581                                         | 0                                                 | 10.581                                                     | 0               | - 479           | - 479           | - 479           | 7.817           |
| Verbinding inwoner en overheid                      | 2.989                          | 0                                                                  | 2.989                                          | - 150                                             | 2.839                                                      | 0               | 0               | 0               | 0               | 2.039           |
| Toerusting en ondersteuning politieke ambtsdragers  | 2.655                          | 0                                                                  | 2.655                                          | 1.050                                             | 3.705                                                      | 0               | 0               | 0               | 0               | 2.637           |
| Weerbaar bestuur                                    | 3.492                          | 0                                                                  | 3.492                                          | - 130                                             | 3.362                                                      | 0               | 0               | 0               | 0               | 3.336           |
| St Thorbeckeleerstoel                               | 0                              | 0                                                                  | 0                                              | 0                                                 | 0                                                          | 0               | 0               | 0               | 0               | 72              |
| Decentrale politieke partijen                       | 8.382                          | 0                                                                  | 8.382                                          | - 8.382                                           | 0                                                          | - 217           | 298             | 8.301           | 0               | 8.150           |
| <i>Opdrachten</i>                                   | <i>42.267</i>                  | <i>- 1.000</i>                                                     | <i>41.267</i>                                  | <i>- 21.490</i>                                   | <i>19.777</i>                                              | <i>5.256</i>    | <i>- 1.966</i>  | <i>- 2.479</i>  | <i>- 2.948</i>  | <i>51.191</i>   |
| Verbinding inwoner en overheid                      | 33.031                         | - 1.000                                                            | 32.031                                         | - 19.048                                          | 12.983                                                     | 8.277           | - 1.500         | - 1.713         | - 2.182         | 42.103          |

|                                                       | Ontwerp-<br>begroting<br>t (1) | Mutaties<br>via NvW,<br>moties,<br>amende-<br>menten en<br>ISB (2) | Vastgestelde<br>begroting t<br>(3) = (1) + (2) | Mutaties<br>1e<br>suppletoire<br>begroting<br>(4) | Stand 1e<br>suppletoire<br>begroting<br>(5) = (3) +<br>(4) | Mutatie<br>2026 | Mutatie<br>2027 | Mutatie<br>2028 | Mutatie<br>2029 | Mutatie<br>2030 |
|-------------------------------------------------------|--------------------------------|--------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------|---------------------------------------------------|------------------------------------------------------------|-----------------|-----------------|-----------------|-----------------|-----------------|
| Toerusting en ondersteuning<br>politieke ambtsdragers | 556                            | 0                                                                  | 556                                            | 0                                                 | 556                                                        | 0               | 0               | 0               | 0               | 846             |
| Weerbaar bestuur                                      | 8.680                          | 0                                                                  | 8.680                                          | - 2.442                                           | 6.238                                                      | - 3.021         | - 466           | - 766           | - 766           | 8.242           |
| <i>Inkomensoverdrachten</i>                           | <i>7.356</i>                   | <i>0</i>                                                           | <i>7.356</i>                                   | <i>1.828</i>                                      | <i>9.184</i>                                               | <i>483</i>      | <i>483</i>      | <i>483</i>      | <i>483</i>      | <i>7.780</i>    |
| Toerusting en ondersteuning<br>politieke ambtsdragers | 7.356                          | 0                                                                  | 7.356                                          | 1.828                                             | 9.184                                                      | 483             | 483             | 483             | 483             | 7.780           |
| <i>Bijdrage aan ZBO's/RWT's</i>                       | <i>1.034</i>                   | <i>0</i>                                                           | <i>1.034</i>                                   | <i>1.932</i>                                      | <i>2.966</i>                                               | <i>800</i>      | <i>800</i>      | <i>800</i>      | <i>800</i>      | <i>1.810</i>    |
| Diverse bijdragen                                     | 1.034                          | 0                                                                  | 1.034                                          | 1.932                                             | 2.966                                                      | 800             | 800             | 800             | 800             | 1.810           |
| <i>Bijdrage aan agentschappen</i>                     | <i>1.090</i>                   | <i>0</i>                                                           | <i>1.090</i>                                   | <i>0</i>                                          | <i>1.090</i>                                               | <i>0</i>        | <i>0</i>        | <i>0</i>        | <i>0</i>        | <i>1.109</i>    |
| Dienst Publiek en Communicatie                        | 1.090                          | 0                                                                  | 1.090                                          | 0                                                 | 1.090                                                      | 0               | 0               | 0               | 0               | 1.084           |
| RVO                                                   | 0                              | 0                                                                  | 0                                              | 0                                                 | 0                                                          | 0               | 0               | 0               | 0               | 25              |
| <b>Ontvangsten</b>                                    | <b>14.765</b>                  | <b>0</b>                                                           | <b>14.765</b>                                  | <b>483</b>                                        | <b>15.248</b>                                              | <b>483</b>      | <b>483</b>      | <b>483</b>      | <b>483</b>      | <b>25.248</b>   |

### Geschatte budgetflexibiliteit

Tabel 5 Geschatte budgetflexibiliteit artikel 1

|                                    |      |
|------------------------------------|------|
|                                    | 2025 |
| juridisch verplicht                | 45%  |
| bestuurlijk gebonden               | 31%  |
| beleidsmatig gereserveerd          | 22%  |
| nog niet ingevuld/vrij te besteden | 2%   |

### Juridisch verplicht

Van het totale uitgavenbudget op artikel 1 is 45% juridisch verplicht.

### 1.1 Bestuur en regio

#### Subsidies (regelingen)

##### Basisinfrastructuur

Dit betreft een eindejaarsmarge van € 2 mln. Voor de overlopende verplichtingen van de POK-Basisinfrastructuur Versterking Dienstverlening Gemeente.

#### Opdrachten

##### Antidiscriminatie

Dit betreft voornamelijk een overboeking naar de begroting van het Gemeentefonds van € 2,5 mln. Gemeenten zetten zich in voor de preventie van discriminatie op lokaal niveau, burgers kunnen bij de gemeenten gebruik maken van de gemeentelijke antidiscriminatie voorzieningen. Om initiatieven voor preventie van discriminatie verder te stimuleren krijgen alle gemeenten een bijdrage in de vorm van een decentralisatie uitkering. Tevens is er € 1 mln. beschikbaar gesteld aan Nationaal Coördinator tegen Discriminatie en Racisme.

## 1.2 Democratie

### Subsidies (regelingen)

#### *Politieke partijen*

De Jetten-gelden zijn met deze begroting structureel gemaakt naar aanleiding van motie Vijlbrief (Kamerstukken II 2024/2025, [36600 IX, nr. 10](#)).

#### *Decentrale politieke partijen*

Voor de Wet op politieke partijen (Wpp) is er subsidiebudget voor decentrale politieke partijen beschikbaar. In verband met vertraging van de Wpp naar 2026 vindt er een kasschuif plaats van 2025 en 2026 met een totaal bedrag van circa € 8,5 mln. naar 2027 en 2028. Hierdoor zijn de subsidiebudgetten voor decentrale politieke partijen vanaf 2026 structureel.

### Opdrachten

#### *Verbinding inwoner en overheid*

Het kabinet heeft in het hoofdlijnenakkoord 2024 afgesproken dat de overheid en de maatschappij weerbaar worden gemaakt tegen desinformatie. Om de middelen op het juiste artikel en instrumenten te verantwoorden, wordt er circa € 1,7 mln. gerealloceerd naar artikel 6 van de BZK-begroting.

Voordat de middelen uit het hoofdlijnenakkoord kunnen worden ingezet voor versterking van de ondersteuning van de Tweede Kamer en (decentrale) politieke partijen is onderzoek nodig naar hoe het bedrag goed besteed kan worden. Een deel van de middelen zijn daarom via een kasschuif van 2025 (- € 9,9 mln.) naar 2026 (€ 9,9 mln.) geschoven om deze in een realistischer kasritme te krijgen.

Daarnaast is er vanuit het budget voor circa € 5,2 mln. gerealloceerd om verschillende zaken op het juiste instrument te verantwoorden. Hiervan is bijvoorbeeld circa € 2 mln. gerealloceerd om de uitvoering en implementatie van de EU-verordening inzake transparantie en gerichte politieke reclame op het instrument 'bijdragen aan ZBO's/RWT's' te verantwoorden.

Verder is er voor circa € 2,4 mln. overgeboekt naar andere begrotingshoofdstukken voor verschillende beleidsdoelstellingen.

### 3.2 Artikel 2. Nationale veiligheid

#### Budgettaire gevolgen van beleid

| Tabel 6 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 2 Nationale veiligheid (bedragen x € 1.000) |                              |                                                                  |                                                   |                                                   |                                                         |                 |                 |                 |                 |                 |
|---------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------|------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------|---------------------------------------------------|---------------------------------------------------------|-----------------|-----------------|-----------------|-----------------|-----------------|
|                                                                                             | Ontwerp-<br>begroting<br>(1) | Mutaties<br>via NvW,<br>moties,<br>amendementen<br>en ISB<br>(2) | Vastge-<br>stelde<br>begroting<br>(3) = (1) + (2) | Mutaties<br>1e<br>suppletoire<br>begroting<br>(4) | Stand 1e<br>suppletoire<br>begroting<br>(5) = (3) + (4) | Mutatie<br>2026 | Mutatie<br>2027 | Mutatie<br>2028 | Mutatie<br>2029 | Mutatie<br>2030 |
| <b>Art. Verplichtingen</b>                                                                  | <b>487.621</b>               | <b>0</b>                                                         | <b>487.621</b>                                    | <b>34.931</b>                                     | <b>522.552</b>                                          | <b>38.392</b>   | <b>83.652</b>   | <b>83.931</b>   | <b>83.931</b>   | <b>578.163</b>  |
| <b>Uitgaven</b>                                                                             | <b>487.621</b>               | <b>0</b>                                                         | <b>487.621</b>                                    | <b>34.931</b>                                     | <b>522.552</b>                                          | <b>38.392</b>   | <b>83.652</b>   | <b>83.931</b>   | <b>83.931</b>   | <b>578.163</b>  |
| <b>Apparaatsuitgaven</b>                                                                    | <b>468.917</b>               | <b>0</b>                                                         | <b>468.917</b>                                    | <b>34.931</b>                                     | <b>503.848</b>                                          | <b>38.392</b>   | <b>83.652</b>   | <b>83.931</b>   | <b>83.931</b>   | <b>559.486</b>  |
| <b>Programmauitgaven</b>                                                                    | <b>18.704</b>                | <b>0</b>                                                         | <b>18.704</b>                                     | <b>0</b>                                          | <b>18.704</b>                                           | <b>0</b>        | <b>0</b>        | <b>0</b>        | <b>0</b>        | <b>18.677</b>   |
| <b>2.0 Nationale veiligheid</b>                                                             | <b>18.704</b>                | <b>0</b>                                                         | <b>18.704</b>                                     | <b>0</b>                                          | <b>18.704</b>                                           | <b>0</b>        | <b>0</b>        | <b>0</b>        | <b>0</b>        | <b>18.677</b>   |
| <i>Geheim</i>                                                                               | <i>18.704</i>                | <i>0</i>                                                         | <i>18.704</i>                                     | <i>0</i>                                          | <i>18.704</i>                                           | <i>0</i>        | <i>0</i>        | <i>0</i>        | <i>0</i>        | <i>18.677</i>   |
| AIVD geheim                                                                                 | 18.704                       | 0                                                                | 18.704                                            | 0                                                 | 18.704                                                  | 0               | 0               | 0               | 0               | 18.677          |
| <b>Ontvangsten</b>                                                                          | <b>17.214</b>                | <b>0</b>                                                         | <b>17.214</b>                                     | <b>0</b>                                          | <b>17.214</b>                                           | <b>0</b>        | <b>0</b>        | <b>0</b>        | <b>0</b>        | <b>17.214</b>   |

#### Toelichting

Van het totale uitgavenbudget op artikel 2 is 100% juridisch verplicht.

#### Uitgaven

##### Apparaatsuitgaven

Dit betreft een saldo van diverse mutaties.

In het hoofdlijnenakkoord is afgesproken dat er een structureel bedrag beschikbaar wordt gesteld voor Nationale Veiligheid. Het ministerie van BZK ontvangt van het ministerie van Justitie en Veiligheid in 2025 € 7,5 mln., in 2026 € 32,3 mln. en de daarop volgende jaren jaarlijks € 77,5 mln.

Voor het versterken en vernieuwen van het stelsel bewaken en beveiligen, ontvangt het ministerie van BZK vanaf 2025 € 6,4 mln. van het ministerie van Justitie en Veiligheid.

Het ministerie van BZK ontvangt in 2025 € 20,4 mln. van het ministerie van Defensie voor de bijdrage in het kader van de kostendeling van gezamenlijke eenheden, detachering en bedrijfsvoeringskosten.

### 3.3 Artikel 6. Overheidsdienstverlening en informatiesamenleving

#### Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 7 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 6 Overheidsdienstverlening en informatiesamenleving (bedragen x € 1.000)

| Art.       | Verplichtingen                                                             | Ontwerp-<br>begroting<br>t (1) | Mutaties<br>via NvW,<br>moties,<br>amende-<br>menten<br>en ISB (2) | Vastge-<br>stelde<br>begroting<br>t (3) = (1)<br>+ (2) | Mutaties<br>1e<br>suppletoire<br>begroting<br>(4) | Stand 1e<br>suppletoire<br>begroting<br>(5) = (3) +<br>(4) | Mutatie<br>2026 | Mutatie<br>2027 | Mutatie<br>2028 | Mutatie<br>2029 | Mutatie<br>2030 |
|------------|----------------------------------------------------------------------------|--------------------------------|--------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------|---------------------------------------------------|------------------------------------------------------------|-----------------|-----------------|-----------------|-----------------|-----------------|
|            | <b>Verplichtingen</b>                                                      | <b>535.688</b>                 | <b>0</b>                                                           | <b>535.688</b>                                         | <b>34.065</b>                                     | <b>569.753</b>                                             | <b>12.786</b>   | <b>2.349</b>    | <b>- 4.734</b>  | <b>- 6.547</b>  | <b>608.229</b>  |
|            | <b>Uitgaven</b>                                                            | <b>536.888</b>                 | <b>0</b>                                                           | <b>536.888</b>                                         | <b>34.065</b>                                     | <b>570.953</b>                                             | <b>12.786</b>   | <b>2.349</b>    | <b>- 4.734</b>  | <b>- 6.547</b>  | <b>608.229</b>  |
| <b>6.2</b> | <b>Overheidsdienstverlening, informatiebeleid en informatiesamenleving</b> | <b>88.715</b>                  | <b>0</b>                                                           | <b>88.715</b>                                          | <b>22.665</b>                                     | <b>111.380</b>                                             | <b>9.479</b>    | <b>- 808</b>    | <b>- 1.691</b>  | <b>- 2.504</b>  | <b>80.912</b>   |
|            | <i>Subsidies (regelingen)</i>                                              | <i>8.542</i>                   | <i>0</i>                                                           | <i>8.542</i>                                           | <i>4.525</i>                                      | <i>13.067</i>                                              | <i>837</i>      | <i>- 365</i>    | <i>- 573</i>    | <i>- 720</i>    | <i>4.978</i>    |
|            | Overheidsdienstverlening                                                   | 8.542                          | 0                                                                  | 8.542                                                  | 4.525                                             | 13.067                                                     | 837             | - 365           | - 573           | - 720           | 4.978           |
|            | <i>Opdrachten</i>                                                          | <i>15.738</i>                  | <i>0</i>                                                           | <i>15.738</i>                                          | <i>2.228</i>                                      | <i>17.966</i>                                              | <i>8.757</i>    | <i>1.105</i>    | <i>685</i>      | <i>293</i>      | <i>12.915</i>   |
|            | Overheidsdienstverlening                                                   | 9.478                          | 0                                                                  | 9.478                                                  | - 3.459                                           | 6.019                                                      | 7.350           | 0               | 0               | 0               | 5.903           |
|            | Informatiesamenleving                                                      | 6.260                          | 0                                                                  | 6.260                                                  | 5.687                                             | 11.947                                                     | 1.407           | 1.105           | 685             | 293             | 7.012           |
|            | <i>Bijdrage aan ZBO's/RWT's</i>                                            | <i>25.626</i>                  | <i>0</i>                                                           | <i>25.626</i>                                          | <i>- 4.867</i>                                    | <i>20.759</i>                                              | <i>146</i>      | <i>146</i>      | <i>146</i>      | <i>146</i>      | <i>26.110</i>   |
|            | CBS                                                                        | 0                              | 0                                                                  | 0                                                      | 1.542                                             | 1.542                                                      | 0               | 0               | 0               | 0               | 128             |
|            | RDW                                                                        | 0                              | 0                                                                  | 0                                                      | 83                                                | 83                                                         | 0               | 0               | 0               | 0               | 0               |
|            | KvK                                                                        | 200                            | 0                                                                  | 200                                                    | - 200                                             | 0                                                          | - 4             | - 4             | - 4             | - 4             | 363             |
|            | ICTU                                                                       | 23.379                         | 0                                                                  | 23.379                                                 | - 6.281                                           | 17.098                                                     | 0               | 0               | 0               | 0               | 23.422          |
|            | Diverse bijdragen                                                          | 2.047                          | 0                                                                  | 2.047                                                  | - 11                                              | 2.036                                                      | 150             | 150             | 150             | 150             | 2.197           |
|            | <i>Bijdrage aan medeoverheden</i>                                          | <i>839</i>                     | <i>0</i>                                                           | <i>839</i>                                             | <i>642</i>                                        | <i>1.481</i>                                               | <i>0</i>        | <i>0</i>        | <i>0</i>        | <i>0</i>        | <i>767</i>      |
|            | Gemeenten                                                                  | 709                            | 0                                                                  | 709                                                    | 672                                               | 1.381                                                      | 0               | 0               | 0               | 0               | 650             |
|            | Provincies                                                                 | 130                            | 0                                                                  | 130                                                    | - 30                                              | 100                                                        | 0               | 0               | 0               | 0               | 117             |
|            | <i>Bijdrage aan (inter-)nationale organisaties</i>                         | <i>89</i>                      | <i>0</i>                                                           | <i>89</i>                                              | <i>14.860</i>                                     | <i>14.949</i>                                              | <i>0</i>        | <i>0</i>        | <i>0</i>        | <i>0</i>        | <i>89</i>       |
|            | Diverse bijdragen                                                          | 89                             | 0                                                                  | 89                                                     | 14.860                                            | 14.949                                                     | 0               | 0               | 0               | 0               | 89              |
|            | <i>Bijdrage aan agentschappen</i>                                          | <i>37.881</i>                  | <i>0</i>                                                           | <i>37.881</i>                                          | <i>5.277</i>                                      | <i>43.158</i>                                              | <i>- 261</i>    | <i>- 1.694</i>  | <i>- 1.949</i>  | <i>- 2.223</i>  | <i>36.053</i>   |
|            | RVO                                                                        | 2.251                          | 0                                                                  | 2.251                                                  | 524                                               | 2.775                                                      | - 27            | - 27            | - 27            | - 27            | 2.620           |
|            | RODI                                                                       | 1.868                          | 0                                                                  | 1.868                                                  | - 948                                             | 920                                                        | 0               | 0               | 0               | 0               | 1.868           |
|            | Diverse bijdragen                                                          | 0                              | 0                                                                  | 0                                                      | 119                                               | 119                                                        | 0               | 0               | 0               | 0               | 0               |
|            | Logius                                                                     | 28.289                         | 0                                                                  | 28.289                                                 | 4.587                                             | 32.876                                                     | - 234           | - 1.667         | - 1.922         | - 2.196         | 26.092          |
|            | RvIG                                                                       | 0                              | 0                                                                  | 0                                                      | 41                                                | 41                                                         | 0               | 0               | 0               | 0               | 0               |
|            | RDI                                                                        | 5.473                          | 0                                                                  | 5.473                                                  | 954                                               | 6.427                                                      | 0               | 0               | 0               | 0               | 5.473           |
| <b>6.5</b> | <b>Identiteitsstelsel</b>                                                  | <b>38.342</b>                  | <b>0</b>                                                           | <b>38.342</b>                                          | <b>14.778</b>                                     | <b>53.120</b>                                              | <b>6.491</b>    | <b>6.491</b>    | <b>491</b>      | <b>- 509</b>    | <b>37.370</b>   |
|            | <i>Opdrachten</i>                                                          | <i>1.063</i>                   | <i>0</i>                                                           | <i>1.063</i>                                           | <i>- 80</i>                                       | <i>983</i>                                                 | <i>0</i>        | <i>0</i>        | <i>0</i>        | <i>0</i>        | <i>1.055</i>    |
|            | Identiteitsstelsel                                                         | 1.063                          | 0                                                                  | 1.063                                                  | - 80                                              | 983                                                        | 0               | 0               | 0               | 0               | 1.055           |
|            | <i>Bijdrage aan ZBO's/RWT's</i>                                            | <i>3.546</i>                   | <i>0</i>                                                           | <i>3.546</i>                                           | <i>0</i>                                          | <i>3.546</i>                                               | <i>0</i>        | <i>0</i>        | <i>0</i>        | <i>0</i>        | <i>3.522</i>    |
|            | Diverse bijdragen                                                          | 0                              | 0                                                                  | 0                                                      | 55                                                | 55                                                         | 0               | 0               | 0               | 0               | 0               |
|            | ICTU                                                                       | 3.546                          | 0                                                                  | 3.546                                                  | - 55                                              | 3.491                                                      | 0               | 0               | 0               | 0               | 3.522           |
|            | <i>Bijdrage aan medeoverheden</i>                                          | <i>3.509</i>                   | <i>0</i>                                                           | <i>3.509</i>                                           | <i>- 2.952</i>                                    | <i>557</i>                                                 | <i>0</i>        | <i>0</i>        | <i>0</i>        | <i>0</i>        | <i>3.449</i>    |
|            | Gemeenten                                                                  | 3.509                          | 0                                                                  | 3.509                                                  | - 2.952                                           | 557                                                        | 0               | 0               | 0               | 0               | 3.449           |
|            | <i>Bijdrage aan agentschappen</i>                                          | <i>30.224</i>                  | <i>0</i>                                                           | <i>30.224</i>                                          | <i>17.810</i>                                     | <i>48.034</i>                                              | <i>6.491</i>    | <i>6.491</i>    | <i>491</i>      | <i>- 509</i>    | <i>29.344</i>   |
|            | RvIG                                                                       | 30.224                         | 0                                                                  | 30.224                                                 | 17.810                                            | 48.034                                                     | 6.491           | 6.491           | 491             | - 509           | 29.344          |
| <b>6.7</b> | <b>Hoogwaardige dienstverlening één overheid</b>                           | <b>59.905</b>                  | <b>0</b>                                                           | <b>59.905</b>                                          | <b>- 975</b>                                      | <b>58.930</b>                                              | <b>- 415</b>    | <b>- 565</b>    | <b>- 765</b>    | <b>- 765</b>    | <b>141.836</b>  |
|            | <i>Subsidies (regelingen)</i>                                              | <i>4.898</i>                   | <i>0</i>                                                           | <i>4.898</i>                                           | <i>0</i>                                          | <i>4.898</i>                                               | <i>0</i>        | <i>0</i>        | <i>0</i>        | <i>0</i>        | <i>4.064</i>    |
|            | Hoogwaardige dienstverlening één overheid                                  | 1.400                          | 0                                                                  | 1.400                                                  | 0                                                 | 1.400                                                      | 0               | 0               | 0               | 0               | 1.400           |
|            | VNG                                                                        | 3.498                          | 0                                                                  | 3.498                                                  | 0                                                 | 3.498                                                      | 0               | 0               | 0               | 0               | 2.664           |

|                                                    | Ontwerp-<br>begroting<br>t (1) | Mutaties<br>via NvW,<br>moties,<br>amende-<br>menten<br>en ISB (2) | Vastge-<br>stelde<br>t (3) = (1)<br>+ (2) | Mutaties<br>1e<br>begroting<br>(4) | Stand 1e<br>suppletoire<br>begroting<br>(5) = (3) +<br>(4) | Mutatie<br>2026 | Mutatie<br>2027 | Mutatie<br>2028 | Mutatie<br>2029 | Mutatie<br>2030 |
|----------------------------------------------------|--------------------------------|--------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------|------------------------------------|------------------------------------------------------------|-----------------|-----------------|-----------------|-----------------|-----------------|
| <i>Opdrachten</i>                                  | 6.471                          | 0                                                                  | 6.471                                     | - 975                              | 5.496                                                      | 0               | 0               | 0               | 0               | 102.315         |
| Hoogwaardige dienstverlening<br>één overheid       | 6.471                          | 0                                                                  | 6.471                                     | - 975                              | 5.496                                                      | 0               | 0               | 0               | 0               | 102.315         |
| <i>Bijdrage aan ZBO's/RWT's</i>                    | 9.700                          | 0                                                                  | 9.700                                     | 0                                  | 9.700                                                      | - 300           | - 450           | - 650           | - 650           | 9.050           |
| ICTU                                               | 6.000                          | 0                                                                  | 6.000                                     | 545                                | 6.545                                                      | - 300           | - 450           | - 650           | - 650           | 5.350           |
| Diverse bijdragen                                  | 3.700                          | 0                                                                  | 3.700                                     | - 545                              | 3.155                                                      | 0               | 0               | 0               | 0               | 3.700           |
| <i>Bijdrage aan medeoverheden</i>                  | 17.127                         | 0                                                                  | 17.127                                    | 0                                  | 17.127                                                     | 0               | 0               | 0               | 0               | 15.414          |
| Gemeenten                                          | 17.127                         | 0                                                                  | 17.127                                    | 0                                  | 17.127                                                     | 0               | 0               | 0               | 0               | 15.414          |
| <i>Bijdrage aan agentschappen</i>                  | 21.709                         | 0                                                                  | 21.709                                    | 0                                  | 21.709                                                     | - 115           | - 115           | - 115           | - 115           | 10.993          |
| Logius                                             | 536                            | 0                                                                  | 536                                       | 4.234                              | 4.770                                                      | - 26            | - 26            | - 26            | - 26            | 510             |
| RvIG                                               | 12.742                         | 0                                                                  | 12.742                                    | - 1.689                            | 11.053                                                     | - 16            | - 16            | - 16            | - 16            | 1.638           |
| AZ-DPC                                             | 3.598                          | 0                                                                  | 3.598                                     | - 772                              | 2.826                                                      | - 73            | - 73            | - 73            | - 73            | 4.012           |
| Diverse bijdragen                                  | 4.833                          | 0                                                                  | 4.833                                     | - 1.773                            | 3.060                                                      | 0               | 0               | 0               | 0               | 4.833           |
| <b>6.8 Generieke Digitale Infrastructuur</b>       | <b>349.926</b>                 | <b>0</b>                                                           | <b>349.926</b>                            | <b>- 2.403</b>                     | <b>347.523</b>                                             | <b>- 2.769</b>  | <b>- 2.769</b>  | <b>- 2.769</b>  | <b>- 2.769</b>  | <b>348.111</b>  |
| <i>Subsidies (regelingen)</i>                      | 0                              | 0                                                                  | 0                                         | 5.904                              | 5.904                                                      | 0               | 0               | 0               | 0               | 0               |
| Doorontwikkeling en innovatie<br>digitale overheid | 0                              | 0                                                                  | 0                                         | 5.904                              | 5.904                                                      | 0               | 0               | 0               | 0               | 0               |
| <i>Opdrachten</i>                                  | 66.657                         | 0                                                                  | 66.657                                    | - 64.098                           | 2.559                                                      | 0               | 0               | 0               | 0               | 67.274          |
| Doorontwikkeling en innovatie                      | 66.657                         | 0                                                                  | 66.657                                    | - 64.098                           | 2.559                                                      | 0               | 0               | 0               | 0               | 67.274          |
| <i>Bijdrage aan ZBO's/RWT's</i>                    | 7.623                          | 0                                                                  | 7.623                                     | 23.460                             | 31.083                                                     | 0               | 0               | 0               | 0               | 6.859           |
| KvK                                                | 6.873                          | 0                                                                  | 6.873                                     | 850                                | 7.723                                                      | 0               | 0               | 0               | 0               | 6.859           |
| ICTU                                               | 750                            | 0                                                                  | 750                                       | 20.000                             | 20.750                                                     | 0               | 0               | 0               | 0               | 0               |
| RDW                                                | 0                              | 0                                                                  | 0                                         | 610                                | 610                                                        | 0               | 0               | 0               | 0               | 0               |
| Diverse bijdragen                                  | 0                              | 0                                                                  | 0                                         | 2.000                              | 2.000                                                      | 0               | 0               | 0               | 0               | 0               |
| <i>Bijdrage aan medeoverheden</i>                  | 0                              | 0                                                                  | 0                                         | 3.749                              | 3.749                                                      | 0               | 0               | 0               | 0               | 0               |
| Gemeenten                                          | 0                              | 0                                                                  | 0                                         | 3.749                              | 3.749                                                      | 0               | 0               | 0               | 0               | 0               |
| <i>Bijdrage aan agentschappen</i>                  | 275.646                        | 0                                                                  | 275.646                                   | 28.582                             | 304.228                                                    | - 2.769         | - 2.769         | - 2.769         | - 2.769         | 273.978         |
| Logius                                             | 255.857                        | 0                                                                  | 255.857                                   | 25.592                             | 281.449                                                    | - 2.661         | - 2.661         | - 2.661         | - 2.661         | 254.337         |
| RvIG                                               | 10.942                         | 0                                                                  | 10.942                                    | 745                                | 11.687                                                     | - 108           | - 108           | - 108           | - 108           | 10.812          |
| RVO                                                | 8.084                          | 0                                                                  | 8.084                                     | 2.850                              | 10.934                                                     | 0               | 0               | 0               | 0               | 8.068           |
| RDI                                                | 763                            | 0                                                                  | 763                                       | - 605                              | 158                                                        | 0               | 0               | 0               | 0               | 761             |
| <b>Ontvangsten</b>                                 | <b>10.927</b>                  | <b>0</b>                                                           | <b>10.927</b>                             | <b>0</b>                           | <b>10.927</b>                                              | <b>0</b>        | <b>0</b>        | <b>0</b>        | <b>0</b>        | <b>10.927</b>   |

### Geschatte budgetflexibiliteit

Tabel 8 Geschatte budgetflexibiliteit artikel 6

|                                    | 2025 |
|------------------------------------|------|
| juridisch verplicht                | 66%  |
| bestuurlijk gebonden               | 30%  |
| beleidsmatig gereserveerd          | 4%   |
| nog niet ingevuld/vrij te besteden | 0%   |

### Juridisch verplicht

Van het totale uitgavenbudget op artikel 6 is 66% juridisch verplicht.

## **6.2 Overheidsdienstverlening, informatiebeleid en informatiesamenleving**

### **Opdrachten**

#### *Informatiesamenleving*

In het kader van het programma Werk aan Uitvoering (WaU) wordt € 2,4 mln. ingezet via artikel 6.5 voor het uitrollen van de identiteitsstructuur in Caribisch Nederland.

Daarnaast wordt € 4,0 mln. gerealloceerd van opdrachten overheidsdienstverlening naar opdrachten informatiesamenleving om deze middelen op de juiste regeling te verantwoorden. Het gaat hier o.a. om een publiekscampagne Informatieveiligheid, opdrachten publieke waarden en AI.

Tot slot wordt € 2,4 mln. gerealloceerd vanuit artikel 13 en € 1 mln. vanuit artikel 1 naar opdrachten Informatiesamenleving. Dit betreffen middelen die binnen de agenda van Goed Bestuur zijn vrijgemaakt in het Hoofdlijnenakkoord. Deze middelen zijn beschikbaar gesteld voor doordacht gebruik van AI/algoritmen, het weerbaar maken van de overheid en de maatschappij tegen desinformatie en het tegengaan van online discriminatie.

#### **Bijdrage aan ZBO's/RWT's**

##### *ICTU*

Dit betreft een saldo van diverse mutaties, waaronder een reallocatie van € 2,6 mln. naar de regeling Subsidies overheidsdienstverlening (artikel 6.2) om diverse subsidies, o.a. voor herinzet digitale apparaten, Expertise Centrum Digitalisering & Welzijn en online desinformatie, op het juiste instrument en regeling te verantwoorden.

Daarnaast wordt € 2,0 mln. gerealloceerd om diverse bijdragen aan Logius voor o.a. Basiswettenbestand, BSNK, Notificatieservice en Regie Zoekdienst op het juiste instrument en regeling te verantwoorden.

Tot slot wordt € 1,5 mln. gerealloceerd naar het CBS om de bijdragen o.a. in het kader van het toezicht dataverordening op de juiste regeling te verantwoorden.

#### **Bijdrage aan (inter-)nationale organisaties**

##### *Diverse bijdragen*

Bij de tweede suppletoire 2024 is € 14,9 mln. gereserveerd in het geval het Europese Hof van Justitie over zou gaan tot vaststelling van een forfaitaire som vanwege de te late omzetting van de Europese Open Data Richtlijn in Nederlandse wetgeving. De uitspraak werd verwacht in 2024, maar heeft toen niet plaatsgevonden. De uitspraak volgt in 2025. Daarom worden de gereserveerde middelen meegenomen naar 2025.

## **6.5 Identiteitsstelsel**

### **Bijdrage aan agentschappen**

#### *RvIG*

Dit betreft een saldo van diverse mutaties.

Het huidige IT platform van de RvIG (waar het centrale applicatielandschap van het identiteitsstelsel waaronder BSN, BRP op draait) is end of service. Om deze reden moet het platform uiterlijk eind 2027 zijn gemigreerd naar een nieuw IT-platform. Hiervoor zijn extra middelen nodig, enerzijds omdat

tijdens de transitiefase twee platforms naast elkaar beschikbaar moeten zijn en anderzijds omdat alle applicaties moeten worden aangepast en cloud-ready gemaakt moeten worden. Daarnaast zijn investeringen nodig om de informatiebeveiliging te versterken. Voor de komende vier jaar wordt hiervoor € 21,0 mln. vrijgemaakt.

Daarnaast zijn er extra bijdrages opgehaald bij meerdere departementen in verband met het meergebruik van de Basisregistratie Personen (BRP).

Tot slot wordt € 2,4 mln. gerealloceerd vanuit artikel 6.2 in het kader van het programma Werk aan Uitvoering (WaU) voor het uitrollen van de identiteitsstructuur in Caribisch Nederland.

## **6.8 Generieke Digitale Infrastructuur**

### **Subsidies**

#### *Doorontwikkeling en innovatie digitale overheid*

Er wordt € 6 mln. gerealloceerd vanuit het instrument opdrachten voor de inzet van het Vernieuwingsbudget van de Generieke Digitale Infrastructuur (GDI). Het gaat hier om de subsidies (met name aan de VNG) voor o.a. Innovatiewerkplaats Digilab en Standaard methodiek toegangsverlening Application Programming Interfaces (API's).

### **Opdrachten**

#### *Doorontwikkeling en innovatie*

Dit betreft een reallocatie van circa € 64,3 mln. om de inzet van het Vernieuwingsbudget van de GDI op de juiste instrumenten en regelingen te verantwoorden. Het betreft onder meer bijdragen aan Logius voor o.a. Herbouw Digipoort en Federatief Berichtenstelsel. Daarnaast worden middelen ingezet op het instrument bijdrage aan ZBO's/RWT's voor ICTU o.a. in het kader van het Europese Digitale Identiteit Raamwerk en Stelsel Toegang. Ook worden middelen ingezet voor subsidies (met name aan de VNG) voor o.a. Innovatiewerkplaats Digilab en Standaard methodiek toegangsverlening API's. Tot slot vindt er een reallocatie plaats van middelen om de specifieke uitkeringen in het kader van het innovatiebudget op het juiste instrument en regeling te verantwoorden.

### **Bijdrage aan ZBO's/RWT's**

#### *ICTU*

Er wordt € 20 mln. gerealloceerd vanuit het instrument Opdrachten voor de inzet van het Vernieuwingsbudget van de GDI. Het gaat hier om de bijdragen aan ICTU o.a. in het kader van het Europese Digitale Identiteit Raamwerk en Stelsel Toegang.

### **Bijdrage aan agentschappen**

#### *Logius*

Er wordt € 26 mln. gerealloceerd vanuit het instrument opdrachten voor de inzet van het Vernieuwingsbudget van de GDI. Het gaat hier om de bijdragen aan Logius voor o.a. Herbouw Digipoort en Federatief Berichtenstelsel.

Conform de grondslag is de dekking van het amendement Bontenbal (Kamerstukken II 2024/25, [36600 VII, nr. 121](#)) voor een deel verder verdeeld over de uitvoeringsorganisaties. Hiervoor zijn middelen overgeboekt naar artikel 13 onvoorzien (€ 2,7 mln. vanaf 2026 structureel).

### 3.4 Artikel 7. Werkgevers- en bedrijfsvoeringsbeleid

#### Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 9 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 7 Werkgevers- en bedrijfsvoeringsbeleid (bedragen x € 1.000)

|                                                      | Ontwerp-<br>begroting<br>t (1) | Mutaties<br>via NvW,<br>moties,<br>amende-<br>menten<br>en ISB (2) | Vastge-<br>stelde<br>begroting<br>t (3) = (1) +<br>(2) | Mutaties<br>1e<br>suppletoire<br>begroting<br>(4) | Stand 1e<br>suppletoire<br>begroting<br>(5) = (3) +<br>(4) | Mutatie<br>2026 | Mutatie<br>2027 | Mutatie<br>2028 | Mutatie<br>2029 | Mutatie<br>2030 |
|------------------------------------------------------|--------------------------------|--------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------|---------------------------------------------------|------------------------------------------------------------|-----------------|-----------------|-----------------|-----------------|-----------------|
| <b>Art. Verplichtingen</b>                           | <b>85.544</b>                  | <b>0</b>                                                           | <b>85.544</b>                                          | <b>5.271</b>                                      | <b>90.815</b>                                              | <b>8.929</b>    | <b>3.058</b>    | <b>2.422</b>    | <b>425</b>      | <b>95.859</b>   |
| <b>Uitgaven</b>                                      | <b>89.639</b>                  | <b>0</b>                                                           | <b>89.639</b>                                          | <b>5.271</b>                                      | <b>94.910</b>                                              | <b>8.929</b>    | <b>3.058</b>    | <b>2.422</b>    | <b>425</b>      | <b>95.859</b>   |
| <b>7.1 Werkgevers-<br/>en bedrijfsvoeringsbeleid</b> | <b>84.901</b>                  | <b>0</b>                                                           | <b>84.901</b>                                          | <b>5.271</b>                                      | <b>90.172</b>                                              | <b>8.929</b>    | <b>3.058</b>    | <b>2.422</b>    | <b>425</b>      | <b>92.821</b>   |
| <i>Subsidies (regelingen)</i>                        | <i>8.436</i>                   | <i>0</i>                                                           | <i>8.436</i>                                           | <i>3.445</i>                                      | <i>11.881</i>                                              | <i>- 505</i>    | <i>- 349</i>    | <i>- 322</i>    | <i>- 298</i>    | <i>5.816</i>    |
| Diverse subsidies                                    | 1.430                          | 0                                                                  | 1.430                                                  | 3.200                                             | 4.630                                                      | - 505           | - 599           | - 572           | - 548           | 159             |
| Overlegstelsel                                       | 1.758                          | 0                                                                  | 1.758                                                  | 0                                                 | 1.758                                                      | 0               | 0               | 0               | 0               | 1.651           |
| Ambtelijk Vakmanschap                                | 67                             | 0                                                                  | 67                                                     | 40                                                | 107                                                        | 0               | 0               | 0               | 0               | 0               |
| Bedrijfsvoeringsbeleid                               | 229                            | 0                                                                  | 229                                                    | 0                                                 | 229                                                        | 0               | 0               | 0               | 0               | 181             |
| Leiderschap, diversiteit<br>en inclusie              | 101                            | 0                                                                  | 101                                                    | 0                                                 | 101                                                        | 0               | 0               | 0               | 0               | 24              |
| Ondersteuning koepels<br>implementatie Woo           | 863                            | 0                                                                  | 863                                                    | 0                                                 | 863                                                        | 0               | 0               | 0               | 0               | 0               |
| Compensatie Waterschappen<br>Woo (structureel)       | 3.776                          | 0                                                                  | 3.776                                                  | 0                                                 | 3.776                                                      | 0               | 0               | 0               | 0               | 3.551           |
| Bevorderen veilig werk-<br>en meldklimaat            | 212                            | 0                                                                  | 212                                                    | 0                                                 | 212                                                        | 0               | 0               | 0               | 0               | 0               |
| Ondersteuning<br>melders misstanden                  | 0                              | 0                                                                  | 0                                                      | 105                                               | 105                                                        | 0               | 250             | 250             | 250             | 250             |
| Informatiebeveiliging en privacy                     | 0                              | 0                                                                  | 0                                                      | 100                                               | 100                                                        | 0               | 0               | 0               | 0               | 0               |
| <i>Opdrachten</i>                                    | <i>35.952</i>                  | <i>0</i>                                                           | <i>35.952</i>                                          | <i>- 6.370</i>                                    | <i>29.582</i>                                              | <i>7.076</i>    | <i>2.061</i>    | <i>1.349</i>    | <i>- 617</i>    | <i>75.731</i>   |
| Bedrijfsvoeringsbeleid                               | 12.587                         | 0                                                                  | 12.587                                                 | - 4.679                                           | 7.908                                                      | - 1.738         | - 2.499         | - 3.080         | - 3.280         | 18.386          |
| Kwaliteit management rijksdienst                     | 4.537                          | 0                                                                  | 4.537                                                  | 0                                                 | 4.537                                                      | 0               | 0               | 0               | 0               | 4.465           |
| Werkgeversbeleid                                     | 1.646                          | 0                                                                  | 1.646                                                  | - 600                                             | 1.046                                                      | - 465           | - 428           | - 423           | - 444           | 1.281           |
| Informatiehuishouding                                | 11.156                         | 0                                                                  | 11.156                                                 | - 9.457                                           | 1.699                                                      | - 317           | - 448           | - 584           | - 679           | 45.890          |
| Ambtelijk Vakmanschap                                | 1.480                          | 0                                                                  | 1.480                                                  | 4.300                                             | 5.780                                                      | 7.700           | 4.000           | 4.000           | 2.350           | 3.530           |
| Leiderschap, diversiteit<br>en inclusie              | 600                            | 0                                                                  | 600                                                    | 300                                               | 900                                                        | 500             | 250             | 250             | 250             | 519             |
| Bevorderen veilig werk-<br>en meldklimaat            | 605                            | 0                                                                  | 605                                                    | - 36                                              | 569                                                        | 0               | 0               | 0               | 0               | 465             |
| Ondersteuning van melders<br>van misstanden          | 1.041                          | 0                                                                  | 1.041                                                  | 732                                               | 1.773                                                      | 760             | 550             | 550             | 550             | 559             |
| Open Overheid                                        | 1.200                          | 0                                                                  | 1.200                                                  | 2.294                                             | 3.494                                                      | 0               | 0               | 0               | 0               | 0               |
| Adviescollege ICT                                    | 100                            | 0                                                                  | 100                                                    | 0                                                 | 100                                                        | 0               | 0               | 0               | 0               | 0               |
| Algemene<br>beveiligingseisen Rijksoverheid          | 1.000                          | 0                                                                  | 1.000                                                  | 14                                                | 1.014                                                      | 0               | 0               | 0               | 0               | 0               |
| Digitalisering RijksInkoop                           | 0                              | 0                                                                  | 0                                                      | 762                                               | 762                                                        | 636             | 636             | 636             | 636             | 636             |
| <i>Bijdrage aan ZBO's/RWT's</i>                      | <i>15.008</i>                  | <i>0</i>                                                           | <i>15.008</i>                                          | <i>- 4.812</i>                                    | <i>10.196</i>                                              | <i>1.079</i>    | <i>366</i>      | <i>415</i>      | <i>560</i>      | <i>5.518</i>    |
| Ambtelijk Vakmanschap                                | 36                             | 0                                                                  | 36                                                     | 0                                                 | 36                                                         | 0               | 0               | 0               | 0               | 8               |
| Bedrijfsvoeringsbeleid                               | 401                            | 0                                                                  | 401                                                    | 540                                               | 941                                                        | 0               | 0               | 0               | 0               | 381             |
| Werkgeversbeleid                                     | 2.451                          | 0                                                                  | 2.451                                                  | 475                                               | 2.926                                                      | - 571           | - 934           | - 885           | - 740           | 1.711           |
| Staat van de Uitvoering                              | 2.120                          | 0                                                                  | 2.120                                                  | 0                                                 | 2.120                                                      | 0               | 0               | 0               | 0               | 2.118           |
| Ondersteuning van melders<br>van misstanden          | 0                              | 0                                                                  | 0                                                      | 1.273                                             | 1.273                                                      | 1.650           | 1.300           | 1.300           | 1.300           | 1.300           |
| Diverse bijdragen                                    | 10.000                         | 0                                                                  | 10.000                                                 | - 7.100                                           | 2.900                                                      | 0               | 0               | 0               | 0               | 0               |
| <i>Bijdrage aan medeoverheden</i>                    | <i>1.931</i>                   | <i>0</i>                                                           | <i>1.931</i>                                           | <i>0</i>                                          | <i>1.931</i>                                               | <i>0</i>        | <i>0</i>        | <i>0</i>        | <i>0</i>        | <i>0</i>        |
| Compensatie Waterschappen<br>Woo (incidenteel)       | 1.931                          | 0                                                                  | 1.931                                                  | 0                                                 | 1.931                                                      | 0               | 0               | 0               | 0               | 0               |

|                                                         | Ontwerp-<br>begroting<br>t (1) | Mutaties<br>via NvW,<br>moties,<br>amende-<br>menten<br>en ISB (2) | Vastge-<br>stelde<br>begroting<br>t (3) = (1) +<br>(2) | Mutaties<br>1e<br>suppletoire<br>begroting<br>(4) | Stand 1e<br>suppletoire<br>begroting<br>(5) = (3) +<br>(4) | Mutatie<br>2026 | Mutatie<br>2027 | Mutatie<br>2028 | Mutatie<br>2029 | Mutatie<br>2030 |
|---------------------------------------------------------|--------------------------------|--------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------|---------------------------------------------------|------------------------------------------------------------|-----------------|-----------------|-----------------|-----------------|-----------------|
| <i>Bijdrage aan<br/>(inter-)nationale organisaties</i>  | 55                             | 0                                                                  | 55                                                     | 270                                               | 325                                                        | 0               | 0               | 0               | 0               | 53              |
| Werkgeversbeleid                                        | 55                             | 0                                                                  | 55                                                     | 0                                                 | 55                                                         | 0               | 0               | 0               | 0               | 53              |
| Bedrijfsvoeringsbeleid                                  | 0                              | 0                                                                  | 0                                                      | 270                                               | 270                                                        | 0               | 0               | 0               | 0               | 0               |
| <i>Bijdrage aan agentschappen</i>                       | 23.275                         | 0                                                                  | 23.275                                                 | 12.658                                            | 35.933                                                     | 1.379           | 1.080           | 1.080           | 880             | 5.559           |
| Ambtelijk Vakmanschap                                   | 319                            | 0                                                                  | 319                                                    | 500                                               | 819                                                        | 0               | 0               | 0               | 0               | 17              |
| O&P Rijk<br>(Arbeidsmarktcommunicatie)                  | 2.641                          | 0                                                                  | 2.641                                                  | 720                                               | 3.361                                                      | 566             | 267             | 267             | 67              | 4.205           |
| I-Functie Rijk                                          | 0                              | 0                                                                  | 0                                                      | 663                                               | 663                                                        | 363             | 363             | 363             | 363             | 363             |
| Staat van de Uitvoering                                 | 1.160                          | 0                                                                  | 1.160                                                  | 0                                                 | 1.160                                                      | 0               | 0               | 0               | 0               | 0               |
| Bedrijfsvoeringsbeleid                                  | 394                            | 0                                                                  | 394                                                    | 530                                               | 924                                                        | 0               | 0               | 0               | 0               | 383             |
| Werkgeversbeleid                                        | 149                            | 0                                                                  | 149                                                    | 179                                               | 328                                                        | 0               | 0               | 0               | 0               | 108             |
| Doorontwikkeling Rijksbrede ICT-<br>voorziening         | 0                              | 0                                                                  | 0                                                      | 2.300                                             | 2.300                                                      | 0               | 0               | 0               | 0               | 0               |
| Leiderschap, diversiteit<br>en inclusie                 | 140                            | 0                                                                  | 140                                                    | 0                                                 | 140                                                        | 0               | 0               | 0               | 0               | 33              |
| Diverse bijdragen                                       | 10.000                         | 0                                                                  | 10.000                                                 | 7.100                                             | 17.100                                                     | 0               | 0               | 0               | 0               | 0               |
| KOOP                                                    | 7.637                          | 0                                                                  | 7.637                                                  | 0                                                 | 7.637                                                      | 0               | 0               | 0               | 0               | 0               |
| Logius                                                  | 835                            | 0                                                                  | 835                                                    | 0                                                 | 835                                                        | 0               | 0               | 0               | 0               | 0               |
| Algemene<br>beveiligingseisen Rijksoverheid             | 0                              | 0                                                                  | 0                                                      | 130                                               | 130                                                        | 0               | 0               | 0               | 0               | 0               |
| Digitalisering RijksInkoop                              | 0                              | 0                                                                  | 0                                                      | 536                                               | 536                                                        | 450             | 450             | 450             | 450             | 450             |
| <i>Bijdrage aan (andere)<br/>begrotingshoofdstukken</i> | 244                            | 0                                                                  | 244                                                    | 80                                                | 324                                                        | - 100           | - 100           | - 100           | - 100           | 144             |
| Bedrijfsvoeringsbeleid                                  | 244                            | 0                                                                  | 244                                                    | 80                                                | 324                                                        | - 100           | - 100           | - 100           | - 100           | 144             |
| <b>7.2 Pensioenen en uitkeringen</b>                    | <b>4.738</b>                   | <b>0</b>                                                           | <b>4.738</b>                                           | <b>0</b>                                          | <b>4.738</b>                                               | <b>0</b>        | <b>0</b>        | <b>0</b>        | <b>0</b>        | <b>3.038</b>    |
| <i>Bijdrage aan ZBO's/RWT's</i>                         | 4.738                          | 0                                                                  | 4.738                                                  | 0                                                 | 4.738                                                      | 0               | 0               | 0               | 0               | 3.038           |
| Stichting Administratie<br>Indonesische Pensioenen      | 4.738                          | 0                                                                  | 4.738                                                  | 0                                                 | 4.738                                                      | 0               | 0               | 0               | 0               | 3.038           |
| <b>Ontvangsten</b>                                      | <b>64</b>                      | <b>0</b>                                                           | <b>64</b>                                              | <b>0</b>                                          | <b>64</b>                                                  | <b>0</b>        | <b>0</b>        | <b>0</b>        | <b>0</b>        | <b>64</b>       |

## Geschatte budgetflexibiliteit

Tabel 10 Geschatte budgetflexibiliteit artikel 7

|                                    | 2025 |
|------------------------------------|------|
| juridisch verplicht                | 38%  |
| bestuurlijk gebonden               | 27%  |
| beleidsmatig gereserveerd          | 24%  |
| nog niet ingevuld/vrij te besteden | 12%  |

### Juridisch verplicht

Van het totale uitgavenbudget van artikel 7 is 38% juridisch verplicht.

### 7.1 Werkgevers-en bedrijfsvoeringsbeleid

#### Subsidies

##### *Diverse subsidies*

Er wordt € 3,2 mln. gerealiseerd vanuit opdrachten informatiehuishouding voor de bekostiging van de subsidie Electronic Commerce Platform Nederland (ECP).

## **Opdrachten**

### *Bedrijfsvoeringsbeleid*

Dit betreft een saldo van diverse mutaties.

Er vinden meerdere reallocaties plaats naar bijdrage aan agentschappen, waaronder € 2,3 mln. voor een kasschuif voor de eindfactuur van SSC-ICT. Daarnaast wordt € 0,9 mln. gerealloceerd voor de bekostiging van i-vakmanschap. Verder wordt € 0,4 mln. gerealloceerd voor de bekostiging van activiteiten van RijksAcademie voor Digitalisering en Informatisering Overheid (Radio). Tot slot vindt een kasschuif plaats van € 0,5 mln. in het kader van de Nederlandse cybersecuritystrategie (NCLS). Door deze kasschuif worden de middelen voor de Nederlandse cybersecuritystrategie in het juiste kasritme verwerkt in de begroting.

### *Informatiehuishouding*

Dit betreft een saldo van diverse mutaties.

Vanuit BZK vindt een overboeking plaats van € 7,9 mln. voor de verdere opbouw en versterking van de Inspectie Overheidsinformatie en Erfgoed (IO&E) van het ministerie van Onderwijs Cultuur en Wetenschap (OCW). Daarnaast wordt € 3,2 mln. gerealloceerd naar het instrument subsidies voor de bekostiging van de subsidie ECP. Tot slot wordt vanuit de Aanvullende Post (AP) bij het ministerie van Financiën € 1,6 mln. overgeboekt voor de bekostiging van diverse opdrachten binnen het programma Open Overheid.

### *Ambtelijk Vakmanschap*

Het betreft een nadere uitwerking van de enveloppe Goed Bestuur en Sterke Rechtsstaat uit het Hoofdlijnenakkoord. Voor het versterken van dienstbare overheidsorganisaties wordt € 4,8 mln. ingezet op een overheid die anders werkt en wordt ambtelijk vakmanschap versterkt, o.a. via verplichte scholing voor (top)ambtenaren.

### *Open Overheid*

Dit betreft een saldo van diverse mutaties.

Betreft een overboeking van € 4,4 mln. naar het ministerie van OCW voor de bekostiging van Rijksorganisatie voor Informatiehuishouding (RvIHH). Daarnaast vindt een reallocatie plaats vanuit artikel 11 (bijdrage BZK) ten behoeve van het programma Beter Samen Werken (BSW). Verder vinden er overboekingen plaats vanuit het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport en ministerie van Financiën, respectievelijk € 2,5 mln. en € 2,0 mln., voor het programma BSW.

## **Bijdrage aan ZBO's/RWT's**

### *Diverse bijdragen*

Er wordt € 7,1 mln. gerealloceerd naar het instrument bijdrage aan agentschappen voor de verschillende projecten voor de informatiehuishouding van het Rijk om op het juiste instrument te verantwoorden.

### **Bijdrage aan agentschappen**

#### *Doorontwikkeling Rijksbrede ICT-voorziening*

Er wordt € 2,3 mln. gerealloceerd vanuit het instrument Opdrachten. Verder betreft dit een correctie op de kasschuif voor de eindfactuur van SSC-ICT die in de suppletoire begroting september 2024 verkeerd is afgeboekt.

#### *Diverse bijdragen*

Er wordt € 7,1 mln. gerealloceerd vanuit het instrument ZBO's/RWT's voor de verschillende projecten voor de informatiehuishouding van het rijk.

### 3.5 Artikel 14. Slavernijverleden: fonds en herdenkingscomité

#### Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 11 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 14 Slavernijverleden: fonds en herdenkingscomité (bedragen x € 1.000)

| Art.                                                      | Ontwerpbe-<br>groting t (1) | Mutaties<br>via NvW,<br>moties,<br>amende-<br>menten en<br>ISB (2) | Vastge-<br>stelde<br>begroting t<br>(3) = (1) + (2) | Mutaties 1e<br>suppletoire<br>begroting<br>(4) | Stand 1e<br>suppletoire<br>begroting<br>(5) = (3) + (4) | Mutatie<br>2026 | Mutatie<br>2027 | Mutatie<br>2028 | Mutatie<br>2029 | Mutatie<br>2030 |
|-----------------------------------------------------------|-----------------------------|--------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------|------------------------------------------------|---------------------------------------------------------|-----------------|-----------------|-----------------|-----------------|-----------------|
| <b>Verplichtingen</b>                                     | <b>26.278</b>               | <b>0</b>                                                           | <b>26.278</b>                                       | <b>- 13.794</b>                                | <b>12.484</b>                                           | <b>7.761</b>    | <b>6.523</b>    | <b>- 2.658</b>  | <b>1.665</b>    | <b>8.000</b>    |
| <b>Uitgaven</b>                                           | <b>26.278</b>               | <b>0</b>                                                           | <b>26.278</b>                                       | <b>- 13.794</b>                                | <b>12.484</b>                                           | <b>4.427</b>    | <b>6.457</b>    | <b>742</b>      | <b>1.665</b>    | <b>8.000</b>    |
| <b>14.0 Slavernijverleden: fonds en herdenkingscomité</b> | <b>26.278</b>               | <b>0</b>                                                           | <b>26.278</b>                                       | <b>- 13.794</b>                                | <b>12.484</b>                                           | <b>4.427</b>    | <b>6.457</b>    | <b>742</b>      | <b>1.665</b>    | <b>8.000</b>    |
| <i>Subsidies (regelingen)</i>                             | 16.335                      | 0                                                                  | 16.335                                              | - 5.601                                        | 10.734                                                  | 3.366           | 3.300           | 67              | 0               | 8.000           |
| Maatschappelijke initiatieven                             | 8.333                       | 0                                                                  | 8.333                                               | - 5.801                                        | 2.532                                                   | 3.166           | 3.100           | 67              | 0               | 0               |
| Herdenkingscomité                                         | 8.002                       | 0                                                                  | 8.002                                               | 200                                            | 8.202                                                   | 200             | 200             | 0               | 0               | 8.000           |
| <i>Bijdrage aan (andere) begrotingshoofdstukken</i>       | 9.943                       | 0                                                                  | 9.943                                               | - 8.193                                        | 1.750                                                   | 1.061           | 3.157           | 675             | 1.665           | 0               |
| Diverse bijdragen                                         | 9.943                       | 0                                                                  | 9.943                                               | - 8.193                                        | 1.750                                                   | 1.061           | 3.157           | 675             | 1.665           | 0               |
| <b>Ontvangsten</b>                                        | <b>0</b>                    | <b>0</b>                                                           | <b>0</b>                                            | <b>0</b>                                       | <b>0</b>                                                | <b>0</b>        | <b>0</b>        | <b>0</b>        | <b>0</b>        | <b>0</b>        |

#### Geschatte budgetflexibiliteit

Tabel 12 Geschatte budgetflexibiliteit artikel 14

|                                    | 2023 |
|------------------------------------|------|
| juridisch verplicht                | 0%   |
| bestuurlijk gebonden               | 100% |
| beleidsmatig gereserveerd          | 0%   |
| nog niet ingevuld/vrij te besteden | 0%   |

#### Juridisch verplicht

Van het totale uitgavenbudget op artikel 14 is 0% juridisch verplicht en 100% bestuurlijk gebonden.

#### Uitgaven

##### Subsidies (regelingen)

##### *Maatschappelijke initiatieven*

De gesprekken met een beoogd uitvoerder van de subsidieregeling EU-NL Maatschappelijke initiatieven zijn in een vergevorderd stadium, maar hebben langer geduurd dan op voorhand gedacht. Dit heeft tot gevolg dat de subsidieregeling ruim een jaar later dan beoogd wordt opengesteld, waardoor het zwaartepunt verschuift naar 2026 en 2027. Met een kasschuif worden de middelen (- € 6,3 mln. in 2025) in het juiste kasritme gezet.

Op de begroting van het ministerie van Justitie en Veiligheid is in 2024 circa € 0,5 mln. niet besteed. Deze middelen worden doorgeschoven naar 2025 en toegevoegd aan dit artikel. Op deze wijze blijven de middelen voor het slavernijverledenfonds behouden.

## **Bijdrage aan (andere) begrotingshoofdstukken**

### *Diverse bijdragen*

Tijdens het vormgeven van artikel 14 was het kasritme nog niet bekend. Middels een kasschuif zijn de middelen (- € 7,3 mln. in 2025) in het juiste kasritme gezet voor de komende jaren.

Daarnaast is er in 2025 circa € 0,9 mln. overgeboekt naar artikel 1 van de begroting om middelen voor antidiscriminatievoorzieningen op het juiste artikel en instrument te verantwoorden.

### 3.6 Artikel 15. Een veilig Groningen met perspectief

#### Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 13 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 15 Een veilig Groningen met perspectief (bedragen x € 1.000)

| Art.        | Verplichtingen                                         | Ontwerp-<br>begroting t<br>(1) | Mutaties<br>via NvW,<br>moties,<br>amende-<br>menten en<br>ISB (2) | Vastge-<br>stelde<br>begroting t<br>(3) = (1) +<br>(2) | Mutaties 1e<br>suppletoire<br>begroting<br>(4) | Stand 1e<br>suppletoire<br>begroting<br>(5) = (3) +<br>(4) | Mutatie<br>2026  | Mutatie<br>2027 | Mutatie<br>2028      | Mutatie<br>2029 | Mutatie<br>2030 |
|-------------|--------------------------------------------------------|--------------------------------|--------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------|------------------------------------------------|------------------------------------------------------------|------------------|-----------------|----------------------|-----------------|-----------------|
|             |                                                        | <b>2.636.339</b>               | <b>0</b>                                                           | <b>2.636.339</b>                                       | <b>219.926</b>                                 | <b>2.856.265</b>                                           | <b>200.387</b>   | <b>913.536</b>  | <b>457.038</b>       | <b>481.238</b>  | <b>443.403</b>  |
|             | <b>Uitgaven</b>                                        | <b>2.853.953</b>               | <b>0</b>                                                           | <b>2.853.953</b>                                       | <b>79.806</b>                                  | <b>2.933.759</b>                                           | <b>82.252</b>    | <b>821.778</b>  | <b>558.442</b>       | <b>641.110</b>  | <b>640.061</b>  |
| <b>15.1</b> | <b>Algemeen</b>                                        | <b>43.834</b>                  | <b>0</b>                                                           | <b>43.834</b>                                          | <b>11.428</b>                                  | <b>55.262</b>                                              | <b>8.185</b>     | <b>4.111</b>    | <b>4.111</b>         | <b>15.793</b>   | <b>15.923</b>   |
|             | <i>Opdrachten</i>                                      | <i>23.885</i>                  | <i>0</i>                                                           | <i>23.885</i>                                          | <i>7.670</i>                                   | <i>31.555</i>                                              | <i>4.074</i>     | <i>0</i>        | <i>0</i>             | <i>0</i>        | <i>130</i>      |
|             | Werkbudgetten                                          | 23.885                         | 0                                                                  | 23.885                                                 | 7.670                                          | 31.555                                                     | 4.074            | 0               | 0                    | 0               | 130             |
|             | <i>Bijdrage aan ZBO's/RWT's</i>                        | <i>8.058</i>                   | <i>0</i>                                                           | <i>8.058</i>                                           | <i>2.734</i>                                   | <i>10.792</i>                                              | <i>2.843</i>     | <i>2.843</i>    | <i>2.843</i>         | <i>10.793</i>   | <i>10.793</i>   |
|             | Raad voor Rechtsbijstand                               | 8.058                          | 0                                                                  | 8.058                                                  | 2.734                                          | 10.792                                                     | 2.843            | 2.843           | 2.843                | 10.793          | 10.793          |
|             | <i>Bijdrage aan<br/>(inter-)nationale organisaties</i> | <i>5.391</i>                   | <i>0</i>                                                           | <i>5.391</i>                                           | <i>- 1.696</i>                                 | <i>3.695</i>                                               | <i>0</i>         | <i>0</i>        | <i>0</i>             | <i>0</i>        | <i>0</i>        |
|             | Adviescollege Veiligheid<br>Groningen (ACVG)           | 3.391                          | 0                                                                  | 3.391                                                  | - 1.696                                        | 1.695                                                      | 0                | 0               | 0                    | 0               | 0               |
|             | Raad voor de Rechtspraak                               | 2.000                          | 0                                                                  | 2.000                                                  | 0                                              | 2.000                                                      | 0                | 0               | 0                    | 0               | 0               |
|             | <i>(Schade)vergoeding</i>                              | <i>6.500</i>                   | <i>0</i>                                                           | <i>6.500</i>                                           | <i>2.720</i>                                   | <i>9.220</i>                                               | <i>1.268</i>     | <i>1.268</i>    | <i>1.268</i>         | <i>5.000</i>    | <i>5.000</i>    |
|             | Vastgelopen situaties                                  | 6.500                          | 0                                                                  | 6.500                                                  | 2.720                                          | 9.220                                                      | 1.268            | 1.268           | 1.268                | 5.000           | 5.000           |
| <b>15.2</b> | <b>Schadeherstel</b>                                   | <b>1.165.844</b>               | <b>0</b>                                                           | <b>1.165.844</b>                                       | <b>237.805</b>                                 | <b>1.403.649</b>                                           | <b>- 23.490</b>  | <b>428.445</b>  | <b>396.770</b>       | <b>140.228</b>  | <b>228.412</b>  |
|             | <i>Subsidies (regelingen)</i>                          | <i>143.151</i>                 | <i>0</i>                                                           | <i>143.151</i>                                         | <i>11.871</i>                                  | <i>155.022</i>                                             | <i>- 40.086</i>  | <i>0</i>        | <i>0</i>             | <i>0</i>        | <i>0</i>        |
|             | Duurzaam herstel                                       | 143.151                        | 0                                                                  | 143.151                                                | 11.871                                         | 155.022                                                    | - 40.086         | 0               | 0                    | 0               | 0               |
|             | <i>Bijdrage aan medeoverheden</i>                      | <i>7.264</i>                   | <i>0</i>                                                           | <i>7.264</i>                                           | <i>2.466</i>                                   | <i>9.730</i>                                               | <i>13.622</i>    | <i>12.312</i>   | <i>7.312</i>         | <i>1.082</i>    | <i>0</i>        |
|             | MKB-programma                                          | 7.264                          | 0                                                                  | 7.264                                                  | 2.466                                          | 9.730                                                      | 13.622           | 12.312          | 7.312                | 1.082           | 0               |
|             | <i>Bijdrage aan agentschappen</i>                      | <i>229.107</i>                 | <i>0</i>                                                           | <i>229.107</i>                                         | <i>106.502</i>                                 | <i>335.609</i>                                             | <i>84.522</i>    | <i>162.574</i>  | <i>144.656</i>       | <i>90.855</i>   | <i>109.550</i>  |
|             | Bijdrage aan bestuur IMG                               | 2.570                          | 0                                                                  | 2.570                                                  | 0                                              | 2.570                                                      | 0                | 0               | 0                    | 0               | 2.405           |
|             | Bijdrage RVO                                           | 226.537                        | 0                                                                  | 226.537                                                | 106.502                                        | 333.039                                                    | 84.522           | 162.574         | 144.656              | 90.855          | 107.145         |
|             | <i>(Schade)vergoeding</i>                              | <i>786.322</i>                 | <i>0</i>                                                           | <i>786.322</i>                                         | <i>116.966</i>                                 | <i>903.288</i>                                             | <i>- 81.548</i>  | <i>253.559</i>  | <i>244.802</i>       | <i>48.291</i>   | <i>118.862</i>  |
|             | Commissie<br>Bijzondere Situaties                      | 3.106                          | 0                                                                  | 3.106                                                  | 1.904                                          | 5.010                                                      | 0                | 0               | 0                    | 0               | 0               |
|             | Herbeoordeling waardedaling                            | 0                              | 0                                                                  | 0                                                      | 423                                            | 423                                                        | 0                | 0               | 0                    | 0               | 0               |
|             | Knelpunten IMG                                         | 15.453                         | 0                                                                  | 15.453                                                 | - 10.543                                       | 4.910                                                      | - 4.453          | 698             | 599                  | 5.750           | 7.365           |
|             | Vergoeding fysieke schade                              | 729.226                        | 0                                                                  | 729.226                                                | 25.471                                         | 754.697                                                    | -<br>130.233     | 227.537         | 244.203              | 42.541          | 111.497         |
|             | Vergoeding<br>immateriële schade                       | 22.537                         | 0                                                                  | 22.537                                                 | 11.217                                         | 33.754                                                     | 3.738            | 0               | 0                    | 0               | 0               |
|             | Vergoeding waardedaling                                | 16.000                         | 0                                                                  | 16.000                                                 | 88.494                                         | 104.494                                                    | 49.400           | 25.324          | 0                    | 0               | 0               |
| <b>15.3</b> | <b>Versterken en perspectief</b>                       | <b>1.644.275</b>               | <b>0</b>                                                           | <b>1.644.275</b>                                       | <b>- 169.427</b>                               | <b>1.474.848</b>                                           | <b>97.557</b>    | <b>389.222</b>  | <b>157.561</b>       | <b>485.089</b>  | <b>395.726</b>  |
|             | <i>Subsidies (regelingen)</i>                          | <i>59.978</i>                  | <i>0</i>                                                           | <i>59.978</i>                                          | <i>- 16.051</i>                                | <i>43.927</i>                                              | <i>- 22.581</i>  | <i>- 21.291</i> | <i>- 5.929</i>       | <i>- 5.876</i>  | <i>2.427</i>    |
|             | Diverse subsidies versterken                           | 22.360                         | 0                                                                  | 22.360                                                 | - 3.808                                        | 18.552                                                     | 5.474            | 6.334           | 4.228                | 874             | 177             |
|             | Economische bedrijvigheid                              | 27.540                         | 0                                                                  | 27.540                                                 | - 27.540                                       | 0                                                          | - 27.540         | - 27.540        | - 10.057             | - 9.000         | 0               |
|             | Geestelijke bijstand                                   | 550                            | 0                                                                  | 550                                                    | 0                                              | 550                                                        | 0                | 0               | 0                    | 0               | 0               |
|             | Huurlerscompensatie NAM                                | 350                            | 0                                                                  | 350                                                    | 350                                            | 700                                                        | 0                | 0               | 0                    | 0               | 0               |
|             | Nieuwbouwregeling                                      | 4.930                          | 0                                                                  | 4.930                                                  | 2.671                                          | 7.601                                                      | 0                | 0               | 0                    | 0               | 0               |
|             | Subsidieregelingen<br>bestuurlijke afspraken           | 1.748                          | 0                                                                  | 1.748                                                  | 7.889                                          | 9.637                                                      | 0                | 0               | 0                    | 0               | 0               |
|             | Uitbreiding bereik<br>woningsverbeteringssubsidie      | 0                              | 0                                                                  | 0                                                      | 4.854                                          | 4.854                                                      | 0                | 0               | 0                    | 0               | 0               |
|             | Woonbedrijf                                            | 2.500                          | 0                                                                  | 2.500                                                  | - 467                                          | 2.033                                                      | - 515            | - 85            | - 100                | 2.250           | 2.250           |
|             | <i>Opdrachten</i>                                      | <i>1.010.527</i>               | <i>0</i>                                                           | <i>1.010.527</i>                                       | <i>- 301.756</i>                               | <i>708.771</i>                                             | <i>- 237.074</i> | <i>107.392</i>  | <i>-<br/>106.219</i> | <i>286.160</i>  | <i>208.007</i>  |
|             | Duurzaam herstel                                       | 0                              | 0                                                                  | 0                                                      | 14.374                                         | 14.374                                                     | 18.808           | 0               | 0                    | 0               | 0               |

|                                                       | Ontwerp-<br>begroting t<br>(1) | Mutaties<br>via NvW,<br>moties,<br>amende-<br>menten en<br>ISB (2) | Vastge-<br>stelde<br>begroting t<br>(3) = (1) +<br>(2) | Mutaties 1e<br>suppletoire<br>begroting<br>(4) | Stand 1e<br>suppletoire<br>begroting<br>(5) = (3) +<br>(4) | Mutatie<br>2026      | Mutatie<br>2027      | Mutatie<br>2028 | Mutatie<br>2029 | Mutatie<br>2030 |
|-------------------------------------------------------|--------------------------------|--------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------|------------------------------------------------|------------------------------------------------------------|----------------------|----------------------|-----------------|-----------------|-----------------|
| Knelpunten NCG                                        | 20.000                         | 0                                                                  | 20.000                                                 | – 2.347                                        | 17.653                                                     | – 13.242             | 3.129                | 6.939           | 6.970           | 9.689           |
| Vastgelopen situaties                                 | 3.500                          | 0                                                                  | 3.500                                                  | 3.490                                          | 6.990                                                      | 0                    | 0                    | 0               | 0               | 0               |
| Verduurzaming bij versterken                          | 29.000                         | 0                                                                  | 29.000                                                 | 11.913                                         | 40.913                                                     | 10.142               | 17.311               | 20.896          | 4.800           | 8.500           |
| Versterken industrie                                  | 241                            | 0                                                                  | 241                                                    | 0                                              | 241                                                        | 241                  | 0                    | 0               | 0               | 0               |
| Versterkingsoperatie                                  | 957.786                        | 0                                                                  | 957.786                                                | – 329.186                                      | 628.600                                                    | –<br>253.023         | 86.952               | –<br>134.054    | 274.390         | 189.818         |
| <i>Bijdrage aan medeoverheden</i>                     | <i>395.956</i>                 | <i>0</i>                                                           | <i>395.956</i>                                         | <i>181.809</i>                                 | <i>577.765</i>                                             | <i>237.768</i>       | <i>158.382</i>       | <i>168.843</i>  | <i>142.400</i>  | <i>153.400</i>  |
| Clustering en gebiedsfonds                            | 89.741                         | 0                                                                  | 89.741                                                 | 27.827                                         | 117.568                                                    | 0                    | 0                    | 0               | 4.800           | 0               |
| Compensatie gemeenten<br>en provincie                 | 69.300                         | 0                                                                  | 69.300                                                 | 2.481                                          | 71.781                                                     | 99.700               | 0                    | 0               | 0               | 0               |
| Erfgoedprogramma                                      | 15.320                         | 0                                                                  | 15.320                                                 | 0                                              | 15.320                                                     | 0                    | 0                    | 0               | 0               | 0               |
| Knelpunten gemeenten<br>sociaal domein                | 14.400                         | 0                                                                  | 14.400                                                 | 0                                              | 14.400                                                     | 0                    | 0                    | 0               | 0               | 0               |
| Leefbaarheid<br>en wijkontwikkeling                   | 60.000                         | 0                                                                  | 60.000                                                 | 8.319                                          | 68.319                                                     | 0                    | 0                    | 0               | 0               | 0               |
| Nationaal<br>Programma Groningen                      | 81.037                         | 0                                                                  | 81.037                                                 | 172.810                                        | 253.847                                                    | 96.168               | 79.382               | 51.843          | 0               | 0               |
| NCG bijdrage<br>aan medeoverheden                     | 500                            | 0                                                                  | 500                                                    | 0                                              | 500                                                        | 0                    | 0                    | 0               | 0               | 0               |
| Sociaal-emotionele<br>ondersteuning<br>door gemeenten | 8.858                          | 0                                                                  | 8.858                                                  | – 1.000                                        | 7.858                                                      | 0                    | 0                    | 0               | 0               | 7.800           |
| Sociale agenda                                        | 56.800                         | 0                                                                  | 56.800                                                 | – 28.628                                       | 28.172                                                     | 41.900               | 79.000               | 117.000         | 137.600         | 145.600         |
| <i>(Schade)vergoeding</i>                             | <i>177.814</i>                 | <i>0</i>                                                           | <i>177.814</i>                                         | <i>– 33.429</i>                                | <i>144.385</i>                                             | <i>119.444</i>       | <i>144.739</i>       | <i>100.866</i>  | <i>62.405</i>   | <i>31.892</i>   |
| Duurzaam herstel                                      | 0                              | 0                                                                  | 0                                                      | 1.000                                          | 1.000                                                      | 0                    | 0                    | 0               | 0               | 0               |
| Knelpunten NCG                                        | 1.500                          | 0                                                                  | 1.500                                                  | 0                                              | 1.500                                                      | 0                    | 0                    | 0               | 0               | 0               |
| Vergoeding schade<br>door versterkingsmaatregelen     | 63.305                         | 0                                                                  | 63.305                                                 | – 444                                          | 62.861                                                     | 30.291               | 36.929               | 15.661          | 6.750           | 1.366           |
| Versterken in eigen beheer                            | 111.650                        | 0                                                                  | 111.650                                                | – 33.656                                       | 77.994                                                     | 88.703               | 107.810              | 85.205          | 55.655          | 30.526          |
| Versterken industrie                                  | 1.359                          | 0                                                                  | 1.359                                                  | – 329                                          | 1.030                                                      | 450                  | 0                    | 0               | 0               | 0               |
| <b>Ontvangsten</b>                                    | <b>1.532.265</b>               | <b>0</b>                                                           | <b>1.532.265</b>                                       | <b>– 132.739</b>                               | <b>1.399.526</b>                                           | <b>–<br/>107.600</b> | <b>–<br/>133.869</b> | <b>585.719</b>  | <b>337.267</b>  | <b>793.979</b>  |

### Geschatte budgetflexibiliteit

Tabel 14 Geschatte budgetflexibiliteit artikel 15

|                                    | 2025 |
|------------------------------------|------|
| juridisch verplicht                | 93%  |
| bestuurlijk gebonden               | 6%   |
| beleidsmatig gereserveerd          | 1%   |
| nog niet ingevuld/vrij te besteden | 0%   |

### Juridisch verplicht

Van het totale uitgavenbudget op artikel 15 is 93% juridisch verplicht.

## **Uitgaven**

### **15.1 Algemeen**

#### **Opdrachten**

##### *Werkbudgetten*

Dit betreft voornamelijk de middelen voor de uitvoer van de versterkingsoperatie die in 2024 niet tot besteding zijn gekomen. Deze zijn via de eindejaarsmarge toegevoegd aan de begroting voor 2025 (€ 5,3 mln.).

#### **Bijdrage aan ZBO's/RWT's**

##### *Raad voor Rechtsbijstand*

Bewoners die in bezwaar of beroep gaan tegen besluiten rondom schade- en versterkingsgevallen kunnen op grond van de Tijdelijke wet Groningen rechtsbijstand ontvangen. De raming is geactualiseerd; waar eerder rekening werd gehouden met circa € 8,1 mln. aan kosten per jaar, worden de jaarlijkse kosten inmiddels op circa € 10,8 mln. geschat.

#### **(Schade)vergoeding**

##### *Vastgelopen situaties*

In het aardbevingsgebied doet zich een aantal situaties voor waar de schadeafhandeling of versterkingsoperatie is vastgelopen. Middelen die in 2024 niet tot besteding zijn gekomen, zijn toegevoegd aan de begroting voor 2025 (€ 16,3 mln.). Een deel hiervan is met een kasschuif naar latere jaren geschoven om zo de middelen in het juiste kasritme te zetten.

### **15.2 Schadeherstel**

#### **Subsidies (regelingen)**

##### *Duurzaam herstel*

Duurzaam schadeherstel zal deel gaan uitmaken van de versterkings- en hersteloperatie (Kamerstukken II, 2021/2022, [33 529, nr. 948](#)). Er is een kasschuif van 2026 naar 2025 (€ 21,3 mln.) om zo de middelen Duurzaam herstel in het juiste kasritme te zetten.

Verder is er een reallocatie van de middelen voor duurzaam herstel naar opdrachten (onderdeel 15.3), € 6,4 mln. in 2025 en € 18,8 mln. in 2026. De middelen worden afhankelijk van de casus door Instituut Mijnbouwschade Groningen (IMG) of Nationaal Coördinator Groningen (NCG) uitgegeven en worden zo op het juiste instrument verantwoord.

#### **Bijdrage aan medeoverheden**

##### *MKB-programma*

Van de Aanvullende Post zijn middelen (€ 30,0 mln. voor de jaren 2026 tot en met 2028) overgeboekt voor aanvullende MKB-maatregelen. Er is onderzocht in hoeverre hulp aan MKB-ondernemers die nadelige gevolgen ondervinden van de gaswinning verbeterd kan worden. Daaruit blijkt met name dat gedupeerde micro-ondernemers in het aardbevingsgebied aanvullende hulp hard nodig hebben. Deze zwaarst getroffen ondernemers zijn veel tijd en energie kwijt aan schadeherstel en/of een versterkingstraject, dit gaat vaak ten koste van het ontwikkelen van de eigen onderneming.

## **Bijdrage aan agentschappen**

### *Bijdrage RVO*

De uitgaven in 2025 voor bijdrage aan Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) zijn opwaarts bijgesteld met € 106,0 mln. RVO levert het personeel en de ondersteuning voor het IMG. De raming van de schadeafhandeling door het IMG wordt ieder jaar geactualiseerd, waaronder ook de uitvoeringskosten. Naar aanleiding daarvan wordt ook het in de BZK-begroting opgenomen bedrag voor de uitvoeringskosten van het IMG bijgesteld.

## **(Schade)vergoeding**

### *Knelpunten IMG*

In de kabinetsreactie op de parlementaire enquête is aangekondigd dat het IMG de bevoegdheid krijgt om individuele knelpunten in de schadeafhandeling voortvarender op te lossen (maatregel 4 uit Nij Begun). De in 2024 niet tot besteding gekomen middelen (€ 35,4 mln.) worden toegevoegd aan het budget voor 2025. Een deel hiervan is met een kasschuif naar latere jaren geschoven om zo de middelen in het juiste kasritme te zetten.

Er is een correctie op een foutieve boeking uit 2024. Zowel de uitgaven op de knelpuntenbudget als de ontvangsten zijn hierdoor te hoog begroot en dat wordt met een desaldering hersteld (€ 35,5 mln.).

### *Vergoeding fysieke schade*

De raming van de schadeafhandeling door het IMG wordt ieder jaar geactualiseerd. Naar aanleiding daarvan wordt het in de BZK-begroting opgenomen bedrag voor de fysieke schadebetalingen bijgesteld over de gehele begrotingsperiode. De uitgaven in 2025 voor vergoedingen fysieke schade zijn opwaarts bijgesteld met € 25,5 mln. Voornamelijk de uitvoeringskosten en de raming voor de regeling maatwerk vallen hoger uit dan vorig jaar.

### *Vergoeding immateriele schade*

De raming van de schadeafhandeling door het IMG wordt ieder jaar geactualiseerd. Naar aanleiding daarvan wordt het in de BZK-begroting opgenomen bedrag voor de immateriële schadebetalingen bijgesteld over de gehele begrotingsperiode. De uitgaven in 2025 voor vergoedingen immateriële schade zijn opwaarts bijgesteld met € 11,2 mln.

### *Vergoeding waardedaling*

De raming van de schadeafhandeling door het IMG wordt ieder jaar geactualiseerd. Naar aanleiding daarvan wordt het in de BZK-begroting opgenomen bedrag voor de vergoedingen voor waardedaling bijgesteld over de gehele begrotingsperiode. De uitgaven in 2025 voor vergoedingen waardedaling zijn opwaarts bijgesteld met € 88,5 mln. Dit is te verklaren doordat de regeling voor niet-woningen is opengesteld.

## **15.3 Versterken en perspectief**

### **Subsidies (regelingen)**

#### *Economische bedrijvigheid*

Er is een overboeking van in totaal € 101,7 mln. naar het ministerie van Economische Zaken voor de jaren 2025 tot en met 2029, ter ondersteuning van de Economische Agenda Groningen onder de noemer Economische

Bedrijvigheid. Het budget is bedoeld voor strategische acquisitie, met als doel het aantrekken van nieuwe (internationale) bedrijvigheid met strategische, toegevoegde waarde voor de regio. Verder is een deel van het budget bestemd voor de Noordelijke Ontwikkelmaatschappij (NOM) en de Economic Board Groningen (EBG). Tot slot wordt het budget gebruikt ter ondersteuning van de uitvoeringskracht vanuit het ministerie van Economische Zaken bij projecten, innovatie en opschaling, het benutten van bestaande regelingen en het in aanmerking komen voor nationale en Europese financiering.

## **Opdrachten**

### *Duurzaam herstel*

Er is een reallocatie van de middelen voor duurzaam herstel van subsidies (onderdeel 15.2), € 6,4 mln. in 2025 en € 18,8 mln. in 2026. De middelen worden afhankelijk van de casus door IMG of NCG uitgegeven en worden zo op het juiste instrument verantwoord. Daarnaast zijn middelen (€ 8,0 mln.) die in 2024 niet tot besteding zijn gekomen via de eindejaarsmarge toegevoegd aan het budget voor 2025.

### *Verduurzaming bij versterking*

Ter uitvoering van maatregel 28 uit Nij Begun neemt NCG verduurzamingsmaatregelen mee bij de uitvoering van de versterkingsoperatie voor (middel)zware versterkingen. Middelen die in 2024 niet tot besteding zijn gekomen (€ 22,7 mln.), worden toegevoegd aan de begroting voor 2025. Een deel hiervan (€ 13,0 mln.) is met een kasschuif naar de jaren 2029 en 2030 doorgeschoven om zo de middelen in het juiste kasritme te zetten.

Daarnaast is € 48,6 mln. voor de jaren 2026 tot en met 2029 toegevoegd aan dit budget van de Aanvullende Post voor de uitvoering maatregel 29 uit Nij Begun. Het betreft hier verduurzaming bij lichte versterking door NCG.

### *Versterkingsoperatie*

De grootste mutaties worden hieronder toegelicht.

Ieder jaar wordt bij de Voorjaarsnota de raming van de versterkingsoperatie geactualiseerd. Naar aanleiding van deze actualisatie worden de geraamde uitgaven en ontvangsten voor de gehele periode tot en met 2030 aangepast. NCG heeft een diepteanalyse uitgevoerd naar de einddatum van de versterkingsoperatie. Daaruit volgt dat het merendeel van de versterkingsopgave voor eind 2028 is afgerond. Echter, de analyse laat ook zien dat de beoogde einddatum voor de afronding van de versterking in 2028 niet voor alle gebouwen behaald kan worden. De huidige raming is gebaseerd op de laatste actualisatie van de diepteanalyse van maart 2025. Hieruit volgt dat de versterkingskosten in 2025 naar beneden zijn bijgesteld en stijgen in latere jaren ten opzichte van de Voorjaarsnota 2024. De versterking zal dus langer op een hoger uitvoeringsniveau duren dan vorig jaar werd verwacht. De totale bijstelling tot en met 2030 op de versterkingskosten onder de categorie opdrachten is – € 237,4 mln. Hier staan bijstellingen naar boven op de budgetten voor vergoeding voor schade door versterken, versterken in eigen beheer en diverse subsidies versterken tegenover.

De middelen voor maatwerk in de versterkingsoperatie, maatregel 12 uit Nij Begun, die in 2024 niet tot besteding zijn gekomen (€ 48,5 mln.) zijn via de eindejaarsmarge toegevoegd aan de begroting voor 2025. Middels een kasschuif worden deze middelen doorgeschoven naar latere jaren om beter aan te sluiten bij de verwachte uitgaven.

Er is een tegenvaller als gevolg van gestegen bouwkosten en indexatie (meerjarig € 20,0 mln.) op diverse versterkingsprojecten uit bestuurlijke afspraken.

### **Bijdrage aan medeoverheden**

#### *Clustering en gebiedsfonds*

In het kader van de bestuurlijke afspraken uit 2020 worden uitkeringen gedaan aan medeoverheden voor clustering en het gebiedsfonds (blokken B en D uit de bestuurlijke afspraken). Middelen die in 2024 niet tot besteding zijn gekomen (€ 24,0 mln.), zijn toegevoegd aan de BZK-begroting voor 2025.

#### *Compensatie gemeenten en provincie*

Als onderdeel van de bestuurlijke afspraken worden gemeenten gecompenseerd voor de uitvoering van de versterkingsoperatie van Batch 1588. Voor gestegen bouwkosten zijn in Nij Begun middelen gereserveerd die van de Aanvullende Post naar de BZK-begroting zijn overgeboekt (€ 33,5 mln. voor 2026). Daarnaast is er nog een tegenvaller als gevolg van gestegen bouwkosten en verdere indexatie (€ 64,7 mln.) op de versterkingsoperatie in Batch 1588. Deze tegenvaller wordt gedekt vanuit de generale middelen.

#### *Leefbaarheid en wijkontwikkeling*

Uitgaven voor het verbeteren van de leefbaarheid in gebieden waar veel woningen worden versterkt, zijn doorgeschoven van 2024 naar 2025. Via de eindejaarsmarge wordt het budget toegevoegd aan 2025 (€ 8,3 mln.).

#### *Nationaal Programma Groningen (NPG)*

Met het NPG wordt geïnvesteerd in de leefbaarheid, economische ontwikkeling en energietransitie in Groningen. Vanuit de Aanvullende Post zijn voor de jaren 2025 tot en met 2030 middelen voor de NPG-aanvraag van de provincie Groningen (totaal € 187,0 mln.) toegevoegd aan de BZK-begroting. Daarnaast zijn middelen die in 2024 niet zijn uitgekeerd (€ 11,1 mln.) via de eindejaarsmarge toegevoegd aan het budget van 2025. Middels een kasschuif worden de middelen doorgeschoven van latere jaren naar 2025 (€ 65,8 mln.) en 2026 (€ 13,4 mln.) om beter aan te sluiten bij de verwachte uitgaven.

Voor de Economische Agenda is in 2024 € 9,6 mln. onbenut gebleven en via de eindejaarsmarge toegevoegd aan de begroting van 2025. De verwachting was begin 2024 dat er al een start gemaakt zou worden met de Economische Agenda. Die is echter in 2025 definitief opgeleverd en de eerste projecten dienen zich aan. Daarom zijn vanuit de Aanvullende Post voor de jaren 2025 tot en met 2028 middelen toegevoegd aan de BZK-begroting voor het startkapitaal van de economische agenda (totaal € 192,6 mln.). Middels een kasschuif worden de middelen van latere jaren naar 2025 geschoven (€ 45,5 mln.) om beter aan te sluiten bij de verwachte uitgaven.

#### *Sociale agenda*

De sociale agenda bestaat uit concrete doelstellingen en investeringen die ten goede komen aan de leefbaarheid, onderwijskwaliteit, armoedebestrijding, gezondheid en arbeidsparticipatie van inwoners. Middelen die in 2024 onbenut zijn gebleven worden via de eindejaarsmarge aan de begroting van 2025 toegevoegd (€ 15,1 mln.). Via een kasschuif worden de middelen van 2025 naar latere jaren geschoven om zo de middelen in het

juiste kasritme te zetten. Daarnaast zijn van de Aanvullende Post voor de jaren 2027 tot en met 2030 middelen toegevoegd aan de BZK-begroting voor de sociale agenda (totaal € 479 mln.).

### (Schade)vergoeding

#### *Vergoeding schade door versterkingsmaatregelen*

De raming van de versterkingsoperatie wordt ieder jaar geactualiseerd. Naar aanleiding van deze actualisatie worden ook de geraamde uitgaven voor de vergoedingen schade door versterkingsmaatregelen voor de gehele periode tot en met 2030 bijgesteld. De uitgaven in 2025 voor schade door versterkingsmaatregelen zijn met € 13,0 mln. neerwaarts bijgesteld als gevolg van de doorwerking van de diepteanalyse. De totale bijstelling tot en met 2030 voor vergoeding schade door versterkingsmaatregelen is € 65,7 mln.

Daarnaast zijn vanuit de Aanvullende Post voor de jaren 2025 tot en met 2027 middelen (totaal € 20,0 mln.) voor de uitvoering van maatregel 16 (vergoeding eigen tijd van bewoners) uit Nij Begun toegevoegd aan de BZK-begroting.

#### *Versterking in eigen beheer*

Sinds de inwerkingtreding van de Tijdelijke wet Groningen (TwG) per 1 juli 2023 is er de mogelijkheid om een vergoeding te ontvangen voor het in eigen beheer uitvoeren van versterking. De raming van de versterkingsoperatie wordt ieder jaar geactualiseerd. Naar aanleiding van deze actualisatie worden ook de geraamde uitgaven voor versterking in eigen beheer voor de gehele periode tot en met 2030 bijgesteld. De uitgaven in 2025 zijn met € 34,2 mln. neerwaarts bijgesteld. De totale bijstelling tot en met 2030 is € 332,8 mln.

### Ontvangsten

**Tabel 15 Budgettaire gevolgen van beleid ontvangsten artikel 15 Een veilig Groningen met perspectief (bedragen x € 1.000)**

|                                              | OW2025<br>(1) | Mutaties<br>via NvW,<br>moties,<br>amende-<br>menten en<br>ISB (2) | Vastge-<br>stelde<br>begroting t<br>(3) = (1) +<br>(2) | Mutaties<br>1e<br>suppletoire<br>begroting<br>(4) | Stand 1e<br>suppletoire<br>begroting<br>(5) = (3) +<br>(4) | Mutaties<br>2026 | Mutaties<br>2027 | Mutaties<br>2028 | Mutaties<br>2029 | Mutaties<br>2030 |
|----------------------------------------------|---------------|--------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------|---------------------------------------------------|------------------------------------------------------------|------------------|------------------|------------------|------------------|------------------|
| Ontvangsten NAM fysieke schade               | 424.479       | 0                                                                  | 424.479                                                | 47.062                                            | 471.541                                                    | 25.471           | - 130.233        | 227.537          | 244.203          | 287.319          |
| Ontvangsten NAM uitvoeringskosten schade     | 241.342       | 0                                                                  | 241.342                                                | 31.126                                            | 272.468                                                    | 100.453          | 77.638           | 145.975          | 128.392          | 225.386          |
| Ontvangsten NAM waardedaling                 | 64.000        | 0                                                                  | 64.000                                                 | - 45.343                                          | 18.657                                                     | 88.494           | 49.400           | 25.324           | 0                | 0                |
| Ontvangsten NAM immateriële schade           | 88.215        | 0                                                                  | 88.215                                                 | 15.170                                            | 103.385                                                    | 11.216           | 3.738            | 0                | 0                | 0                |
| Ontvangsten NAM versterken industrie         | 1.989         | 0                                                                  | 1.989                                                  | - 741                                             | 1.248                                                      | 712              | 691              | 0                | 0                | 0                |
| Ontvangsten NAM versterkingsoperatie         | 675.657       | 0                                                                  | 675.657                                                | - 174.292                                         | 501.365                                                    | - 338.085        | - 139.329        | 182.657          | - 39.554         | 270.481          |
| Nationaal Programma Groningen (bijdrage NAM) | 25.000        | 0                                                                  | 25.000                                                 | 0                                                 | 25.000                                                     | 0                | 0                | 0                | 0                | 0                |
| Ontvangsten NAM Nieuwbouwregeling            | 4.930         | 0                                                                  | 4.930                                                  | 0                                                 | 4.930                                                      | 0                | 0                | 0                | 0                | 0                |
| Diverse ontvangsten                          | 0             | 0                                                                  | -                                                      | 0                                                 | -                                                          | 0                | 0                | 0                | 0                | 0                |
| Ontvangsten NAM juridische bijstand          | 6.653         | 0                                                                  | 6.653                                                  | - 5.721                                           | 932                                                        | 4.139            | 4.226            | 4.226            | 4.226            | 10.793           |
| Totale ontvangsten                           | 1.532.265     | 0                                                                  | 1.532.265                                              | - 132.739                                         | 1.399.526                                                  | - 107.600        | - 133.869        | 585.719          | 337.267          | 793.979          |

#### *Ontvangsten NAM fysieke schade*

De uitgaven voor de fysieke schade worden via een heffing bij NAM in rekening gebracht. Als gevolg van de bijstelling van de uitgaven voor schade worden ook de geraamde ontvangsten van NAM bijgesteld. De geraamde ontvangsten voor de fysieke schade worden opwaarts bijgesteld met cumulatief € 185 mln. tot en met 2030 naar aanleiding van de jaarlijkse actualisatie van de schaderaming. De opwaartse bijstelling in 2025 betreft een bedrag van circa € 83 mln.

Er is een correctie op een foutieve boeking uit 2024. Zowel de uitgaven op de knelpuntenbudget als de ontvangsten zijn hierdoor te hoog begroot en dat wordt met een desaldering hersteld (€ 35,5 mln.).

#### *Ontvangsten NAM uitvoeringskosten schade*

De uitgaven voor uitvoeringskosten van de schade worden via een heffing bij NAM in rekening gebracht. Als gevolg van de bijstelling van de uitgaven worden ook de geraamde ontvangsten van NAM bijgesteld. De geraamde ontvangsten voor de uitvoeringskosten schade worden opwaarts bijgesteld met cumulatief € 723 mln. tot en met 2030 naar aanleiding van de jaarlijkse actualisatie van de schaderaming. De opwaartse bijstelling in 2025 betreft een bedrag van circa € 31 mln.

#### *Ontvangsten NAM waardedaling*

De uitgaven voor de waardedaling worden via een heffing bij NAM in rekening gebracht. Als gevolg van de bijstelling van de uitgaven voor de waardedaling worden ook de geraamde ontvangsten van de NAM bijgesteld. De geraamde ontvangsten voor de waardedaling worden opwaarts bijgesteld met cumulatief € 118 mln. tot en met 2030 naar aanleiding van de jaarlijkse actualisatie van de waardedaling. De neerwaartse bijstelling in 2025 betreft een bedrag van circa € 45 mln.

#### *Ontvangsten NAM immateriële schade*

De uitgaven voor de schadeafhandeling worden via een heffing bij NAM in rekening gebracht. Als gevolg van de bijstelling van de uitgaven voor immateriële schade worden ook de geraamde ontvangsten van NAM bijgesteld. De geraamde ontvangsten voor immateriële schade worden opwaarts bijgesteld met cumulatief € 30,1 mln. naar aanleiding van de jaarlijkse actualisatie van de immateriële schade. De opwaartse bijstelling in 2025 betreft een bedrag van € 15,2 mln. en wordt deels verklaard doordat in 2025 ook ontvangsten binnenkomen die aanvankelijk voor 2024 waren begroot.

#### *Ontvangsten NAM versterkingsoperatie*

De kosten voor de versterkingsoperatie worden via een heffing bij de NAM in rekening gebracht. Als gevolg van de bijstelling van de uitgaven voor de versterkingsoperatie worden ook de geraamde ontvangsten van NAM naar beneden bijgesteld met cumulatief € 238,1 mln. tot en met 2030. De neerwaartse bijstelling in 2025 bedraagt € 174,3 mln.

#### *Ontvangsten NAM juridische bijstand*

De kosten voor juridische bijstand aan bewoners worden bij de NAM in rekening gebracht (excl. btw). De actualisatie van de uitgavenraming leidt daarom eveneens tot een bijstelling op de ontvangsten. De geraamde ontvangsten voor de juridische bijstand worden opwaarts bijgesteld met cumulatief € 11 mln. tot en met 2030 naar aanleiding van de jaarlijkse actualisatie van de schaderaming. De neerwaartse bijstelling in 2025 betreft een bedrag van circa € 6 mln.

### Nij Begun-middelen uit de Aanvullende Post

In onderstaande tabel wordt weergegeven voor welke maatregelen bij de voorjaarsnota 2025 middelen zijn opgevraagd van de Aanvullende Post PEGA/Nij Begun. In de ontwerpbegroting 2025 tabel 25 is weergegeven welke middelen eerder naar de BZK-begroting zijn overgeboekt. De resterende middelen blijven beschikbaar op de Aanvullende Post voor Groningen en zullen later worden opgevraagd.

**Tabel 16 Overzichtstabel: opvragen van de Aanvullende Post uit PEGA-middelen eerste suppletoire begroting 2025 (bedragen x € 1 mln)**

|                                                      |                           | 2025         | 2026         | 2027         | 2028         | 2029         | 2030         |
|------------------------------------------------------|---------------------------|--------------|--------------|--------------|--------------|--------------|--------------|
| Apparaatskosten verduurzaming bij lichte versterking | BZK begroting, artikel 11 | 2,5          | 2,5          | 2,5          | 2,5          | 0,0          | 0,0          |
| Drieborg                                             | BZK begroting, artikel 15 | 1,1          | 1,1          | 1,1          | 1,1          | 1,1          | 0,0          |
| MKB-programma (regionaal)                            | BZK begroting, artikel 15 | 0,0          | 12,5         | 11,2         | 6,2          | 0,0          | 0,0          |
| Stut en steun                                        | BZK begroting, artikel 15 | 0,0          | 2,2          | 2,2          | 2,2          | 0,0          | 0,0          |
| Verduurzaming bij lichte versterking                 | BZK begroting, artikel 15 | 0,0          | 10,4         | 17,8         | 21,5         | 0,3          | 0,0          |
| Agenda voor herstel                                  | BZK begroting, artikel 15 | 0,3          | 0,0          | 0,0          | 0,0          | 0,0          | 0,0          |
| Indexering en meerkosten batch 1588                  | BZK begroting, artikel 15 | 0,0          | 33,5         | 0,0          | 0,0          | 0,0          | 0,0          |
| Economische Agenda                                   | BZK begroting, artikel 15 | 24,5         | 56,1         | 56,0         | 56,0         | 0,0          | 0,0          |
| Sociale Agenda                                       | BZK begroting, artikel 15 | 0,0          | 0,0          | 79,0         | 117,0        | 137,6        | 145,6        |
| Vergoeding eigen tijd                                | BZK begroting, artikel 15 | 10,0         | 5,0          | 5,0          | 0,0          | 0,0          | 0,0          |
| Verduurzaming Groningen                              | VRO begroting, artikel 2  | 179,0        | 185,1        | 194,7        | 118,0        | 117,2        | 116,0        |
| <b>Totaal</b>                                        |                           | <b>217,4</b> | <b>308,4</b> | <b>369,5</b> | <b>324,5</b> | <b>256,2</b> | <b>261,6</b> |

## 4 Niet-beleidsartikelen

### 4.1 Artikel 11. Centraal apparaat

Tabel 17 Apparaatsuitgaven Kerndepartement (bedragen x € 1.000)

|                                   | Ontwerp-<br>begroting t<br>(1) | Mutaties<br>via NvW,<br>moties,<br>amende-<br>menten en<br>ISB (2) | Vastge-<br>stelde<br>begroting t<br>(3) = (1) +<br>(2) | Mutaties 1e<br>suppletoire<br>begroting<br>(4) | Stand 1e<br>suppletoire<br>begroting<br>(5) = (3) + (4) | Mutatie<br>2026 | Mutatie<br>2027 | Mutatie<br>2028 | Mutatie<br>2029 | Mutatie<br>2030 |
|-----------------------------------|--------------------------------|--------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------|------------------------------------------------|---------------------------------------------------------|-----------------|-----------------|-----------------|-----------------|-----------------|
| <b>Art. Verplichtingen</b>        | <b>850.589</b>                 | <b>0</b>                                                           | <b>850.589</b>                                         | <b>165.127</b>                                 | <b>1.015.716</b>                                        | <b>77.846</b>   | <b>138.463</b>  | <b>139.019</b>  | <b>185.383</b>  | <b>646.605</b>  |
| <b>Uitgaven</b>                   | <b>851.263</b>                 | <b>0</b>                                                           | <b>851.263</b>                                         | <b>193.127</b>                                 | <b>1.044.390</b>                                        | <b>77.846</b>   | <b>138.463</b>  | <b>139.019</b>  | <b>185.383</b>  | <b>646.605</b>  |
| <b>11.1 Apparaat (excl. AIVD)</b> | <b>851.263</b>                 | <b>0</b>                                                           | <b>851.263</b>                                         | <b>193.127</b>                                 | <b>1.044.390</b>                                        | <b>77.846</b>   | <b>138.463</b>  | <b>139.019</b>  | <b>185.383</b>  | <b>646.605</b>  |
| <i>Personele uitgaven</i>         | <i>530.783</i>                 | <i>0</i>                                                           | <i>530.783</i>                                         | <i>77.987</i>                                  | <i>608.770</i>                                          | <i>50.935</i>   | <i>92.568</i>   | <i>122.856</i>  | <i>150.278</i>  | <i>360.331</i>  |
| Eigen personeel                   | 394.993                        | 0                                                                  | 394.993                                                | 60.602                                         | 455.595                                                 | 36.962          | 47.575          | 66.569          | 82.086          | 301.430         |
| Inhuur externen                   | 130.627                        | 0                                                                  | 130.627                                                | 16.627                                         | 147.254                                                 | 13.671          | 44.377          | 55.230          | 66.843          | 53.767          |
| Overige personele uitgaven        | 5.163                          | 0                                                                  | 5.163                                                  | 758                                            | 5.921                                                   | 302             | 616             | 1.057           | 1.349           | 5.134           |
| <i>Materiële uitgaven</i>         | <i>315.523</i>                 | <i>0</i>                                                           | <i>315.523</i>                                         | <i>108.562</i>                                 | <i>424.085</i>                                          | <i>19.600</i>   | <i>38.563</i>   | <i>10.043</i>   | <i>25.085</i>   | <i>277.241</i>  |
| Bijdrage SSO's                    | 281.932                        | 0                                                                  | 281.932                                                | 85.018                                         | 366.950                                                 | 19.294          | 19.530          | 19.649          | 19.445          | 256.255         |
| ICT                               | 9.090                          | 0                                                                  | 9.090                                                  | 22.881                                         | 31.971                                                  | 222             | - 6.145         | - 6.123         | 1.597           | 2.725           |
| Overige materiële uitgaven        | 24.501                         | 0                                                                  | 24.501                                                 | 663                                            | 25.164                                                  | 84              | 25.178          | - 3.483         | 4.043           | 18.261          |
| <i>Bijdrage aan agentschappen</i> | <i>4.957</i>                   | <i>0</i>                                                           | <i>4.957</i>                                           | <i>6.578</i>                                   | <i>11.535</i>                                           | <i>7.311</i>    | <i>7.332</i>    | <i>6.120</i>    | <i>10.020</i>   | <i>9.033</i>    |
| Diverse bijdragen                 | 215                            | 0                                                                  | 215                                                    | 0                                              | 215                                                     | 0               | 0               | 0               | 0               | 213             |
| Bijdrage aan DICTU                | 4.742                          | 0                                                                  | 4.742                                                  | 6.578                                          | 11.320                                                  | 7.311           | 7.332           | 6.120           | 10.020          | 8.820           |
| <b>Ontvangsten</b>                | <b>196.383</b>                 | <b>0</b>                                                           | <b>196.383</b>                                         | <b>115.191</b>                                 | <b>311.574 – 41.971</b>                                 | <b>37.108</b>   | <b>83.668</b>   | <b>70.296</b>   | <b>119.735</b>  |                 |

#### Toelichting

##### Personele uitgaven

##### *Eigen personeel*

De grootste mutaties worden hieronder toegelicht.

De apparaatstaakstelling voor BZK en VRO uit het Hoofdlijnenakkoord bedraagt structureel € 121 mln. De invulling van de taakstelling valt uiteen in drie delen: invulling door de beleidskern en staf (fte-reductie) van € 23 mln. structureel, besparingen op (beleids)budgetten van € 41 mln. structureel en daarnaast besparingen op de bedrijfsvoering uitgevoerd door de Shared Service Organisaties (€ 57 mln.).

In 2024 is het ministerie van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening (VRO) als zelfstandig departement opgericht met structurele taken. De apparaatsbudgetten van VRO zijn echter voor een groot deel incidenteel en nemen op termijn af. De afname komt doordat recente kabinetten incidenteel geld beschikbaar hebben gesteld. Ten behoeve van de structurele taken van VRO worden er middelen vrijgemaakt voor de bestendiging van het apparaat. De apparaatsuitgaven van VRO worden verantwoord op het centraal apparaat artikel van de begroting van BZK (€ 1,1 mln. in 2025 oplopend naar 12,7 mln. in 2030). Vanaf 2026 zullen deze apparaatsuitgaven verantwoord worden op het centraal apparaat artikel van VRO (H22).

Er is een structurele reeks ter dekking van de capaciteitsuitgaven ten behoeve van de advisering en ondersteuning van de nieuwe Secretaris-Generaal VRO, de directeur Financieel Economische Zaken VRO en de uitgaven bij Financieel Dienstencentrum (€ 0,9 mln. in 2025 oplopend naar € 1,9 mln. in 2030).

Er is een incidentele reeks voor de i-Strategie BZK-VRO. Deze reeks is bestemd voor maatregelen voor de digitale transformatie van BZK-VRO om de weerbaarheid tegen nieuwe en/ of toenemende dreigingen te verhogen, een inhaalslag in de adoptie van nieuwe technologie te maken en om de executiekracht van de organisatie te vergroten.

Van de Aanvullende Post zijn twee reeksen apparaatbudget toegevoegd aan de BZK-begroting. Voor de jaren 2025 tot en met 2028 is er jaarlijks € 2,5 mln. toegevoegd voor de verduurzaming van de woningen (3.400 stuks) met lichte versterkingen gelijktijdig met de versterking uitgevoerd door de Nationale Coördinator Groningen (NCG). Verder is er voor de jaren 2026 tot en met 2030 jaarlijks € 4,0 mln. toegevoegd voor de uitvoeringskosten klimaat ten behoeve van de voortzetting van het Nationaal Programma Lokale Warmtetransitie.

Jaarlijks worden bij het voorjaar op basis van de jaarplanraming de diensten en producten die tariefgefinancierd zijn, van de uitvoeringsorganisaties (vooral de Rijksorganisatie voor Informatiehuishouding (RvIHH)), vastgesteld en verwerkt. Hierop worden de uitgaven- en ontvangstenbudgetten aangepast (€ 25,4 mln.)

Met de groei van de organisatie is het verplichte quotum te realiseren banen voor arbeidsbeperkten vanuit de wet Banenafpraak (WBA) toegenomen. De extra banen en daarmee de meerkosten zijn steeds incidenteel gedekt. De toegenomen WBA-kosten worden voor 2025 (€ 2,5 mln.) en 2026 (€ 2,3 mln.) gedekt.

De apparaatskosten NCG worden ook bijgesteld naar aanleiding van de nieuwe versterkingsraming. Door de langere looptijd van de versterkingsoperatie zullen ook de apparaatskosten tot na 2028 doorlopen. Cumulatief gaat het om € 53 mln. voor de periode 2025 tot en met 2030.

Verder is € 11,3 mln. incidenteel overgeboekt van artikel 13 nog onverdeeld ter dekking van de apparaatstaakstelling voor BZK en VRO uit het Hoofdlijnenakkoord.

#### *Inhuur externen*

Het gaat hier om diverse mutaties, voornamelijk de vaststelling van de diensten en producten van de uitvoeringsorganisaties (€ 21,6 mln. in 2025) en bijstelling apparaatskosten NCG (- € 12,7 mln. in 2025 en € 13,5 mln. in 2026 oplopend € 41,1 mln. in 2030).

### **Materiële uitgaven**

#### *Bijdrage SSO's*

Het gaat hier om diverse mutaties, voornamelijk de vaststelling van de diensten en producten van de uitvoeringsorganisaties (€ 30,2 mln. in 2025) en bijstelling apparaatskosten NCG (€ 6,6 mln. in 2025 oplopend naar € 5,4 mln. in 2030). Deze mutaties zijn hierboven bij eigen personeel al toegelicht.

Als gevolg van een gewijzigde aantallen medewerkers hebben alle departementen een aanvullende bijdrage moeten betalen voor P-Direkt (€ 7,8 mln. jaarlijks voor de jaren 2025 tot en met 2030).

Daarnaast zijn er meeruitgaven van de dienstverlening van de batenlasten agentschappen die via het kerndepartement lopen voor de dienstverleningsovereenkomsten (DVA's). Middels een desaldering worden de geraamde ontvangsten verhoogd. Zie ook de toelichting bij de ontvangsten (€ 25,0 mln.).

Tot slot, wordt er een desaldering gedaan voor de incidentele dekking van de apparaatstaakstelling in 2025 (HLA).

#### *ICT*

Het gaat hier om diverse mutaties, waaronder de vaststelling van de diensten en produkten van de uitvoeringsorganisaties (€ 19,6 mln. in 2025) en bijstelling apparaatskosten NCG (€ 2,0 mln. in 2025 aflopende € 1,1 mln. in 2030). Deze mutaties zijn hierboven bij eigen personeel al toegelicht.

#### *Overige materiële uitgaven*

Het gaat hier om diverse mutaties, voornamelijk de vaststelling van de diensten van de uitvoeringsorganisaties (€ 3,4 mln. in 2025) en bijstelling apparaatskosten NCG (- € 4,0 mln. in 2025 aflopend naar € 2,2 mln. in 2030). Deze mutaties zijn hierboven bij eigen personeel al toegelicht.

### **Bijdrage aan agentschappen**

#### *Bijdrage aan DICTU*

De bijdrage aan DICTU door het NCG wordt ook bijgesteld naar aanleiding van de nieuwe versterkingsraming. Door de langere looptijd van de versterkingsoperatie zullen ook de apparaatskosten tot na 2028 doorlopen. Dit resulteert in een tegenvaller in 2025 van € 6,6 mln. oplopend naar € 8,8 mln. in 2030.

### **Ontvangsten**

Jaarlijks worden bij het voorjaar op basis van de jaarplanraming de diensten van de uitvoeringsorganisaties (vooral RvIHH) die tariefgefinancierd zijn, vastgesteld en verwerkt. Hierop worden de uitgaven- en ontvangstenbudgetten aangepast (€ 100,2 mln.)

In verband met het opnieuw inrichten van de projectadministratie bij de Rijksorganisatie voor Informatiehuishouding (RvIHH), zijn facturen over de jaargrens geschoven, die daarmee ten laste komen van 2025 in plaats van 2024. Dit is in de veegbrief in december 2024 (Kamerstukken II, 2024/2025, [36600, nr. 123](#)) gemeld aan de Tweede Kamer (€ 2,3 mln.).

Daarnaast zijn er meerontvangsten van de dienstverlening van de batenlasten agentschappen die via het kerndepartement lopen voor de dienstverleningsovereenkomsten (DVA's). Middels een desaldering worden de geraamde kosten verhoogd. Zie ook de toelichting bij het instrument bijdrage SSO's (€ 25,0 mln.).

Er heeft een bijstelling van ontvangsten van de Nederlandse Aardolie Maatschappij (NAM) plaatsgevonden. Zie ook de toelichting bij uitgaven apparaatskosten NCG hierboven (minder ontvangsten in 2025 van € 32,2 mln. naar € 44,6 mln. in 2026 en vanaf 2027 meer ontvangsten van € 33,5 mln. oplopend naar € 98,2 mln. in 2030).

Tot slot, wordt er een desaldering gedaan voor de incidentele dekking van de apparaatstaakstelling in 2025 (HLA).

## 4.2 Artikel 12. Algemeen

Tabel 18 Algemeen (bedragen x € 1.000)

| Art. Verplichtingen                                 | Ontwerpbe-<br>groting t (1) | Mutaties<br>via NvW,<br>moties,<br>amende-<br>menten<br>en ISB (2) | Vastgestelde<br>begroting t<br>(3) = (1) + (2) | Mutaties 1e<br>suppletoire<br>begroting (4) | Stand 1e<br>suppletoire<br>begroting (5)<br>= (3) + (4) | Mutatie<br>2026 | Mutatie<br>2027 | Mutatie<br>2028 | Mutatie<br>2029 | Mutatie<br>2030 |
|-----------------------------------------------------|-----------------------------|--------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------|---------------------------------------------|---------------------------------------------------------|-----------------|-----------------|-----------------|-----------------|-----------------|
| <b>Art. Verplichtingen</b>                          | <b>58.185</b>               | <b>0</b>                                                           | <b>58.185</b>                                  | <b>7.775</b>                                | <b>65.960</b>                                           | <b>2.171</b>    | <b>16.295</b>   | <b>66.110</b>   | <b>65.033</b>   | <b>68.624</b>   |
| <b>Uitgaven</b>                                     | <b>58.435</b>               | <b>0</b>                                                           | <b>58.435</b>                                  | <b>7.775</b>                                | <b>66.210</b>                                           | <b>2.171</b>    | <b>16.295</b>   | <b>66.110</b>   | <b>65.033</b>   | <b>68.624</b>   |
| <b>12.0 Algemeen</b>                                | <b>58.435</b>               | <b>0</b>                                                           | <b>58.435</b>                                  | <b>7.775</b>                                | <b>66.210</b>                                           | <b>2.171</b>    | <b>16.295</b>   | <b>66.110</b>   | <b>65.033</b>   | <b>68.624</b>   |
| <i>Subsidies (regelingen)</i>                       | <i>805</i>                  | <i>0</i>                                                           | <i>805</i>                                     | <i>120</i>                                  | <i>925</i>                                              | <i>100</i>      | <i>100</i>      | <i>100</i>      | <i>0</i>        | <i>541</i>      |
| Diverse subsidies                                   | 755                         | 0                                                                  | 755                                            | 120                                         | 875                                                     | 100             | 100             | 100             | 0               | 491             |
| Koninklijk Paleis Amsterdam                         | 50                          | 0                                                                  | 50                                             | 0                                           | 50                                                      | 0               | 0               | 0               | 0               | 50              |
| <i>Opdrachten</i>                                   | <i>703</i>                  | <i>0</i>                                                           | <i>703</i>                                     | <i>160</i>                                  | <i>863</i>                                              | <i>286</i>      | <i>14.510</i>   | <i>14.510</i>   | <i>13.533</i>   | <i>15.166</i>   |
| (Inter)nationale samenwerking                       | 250                         | 0                                                                  | 250                                            | 0                                           | 250                                                     | 0               | 0               | 0               | 0               | 282             |
| Diverse opdrachten                                  | 453                         | 0                                                                  | 453                                            | 160                                         | 613                                                     | 286             | 260             | 260             | 233             | 684             |
| Goed Bestuur                                        | 0                           | 0                                                                  | 0                                              | 0                                           | 0                                                       | 0               | 14.250          | 14.250          | 13.300          | 14.200          |
| <i>Bijdrage aan ZBO's/RWT's</i>                     | <i>118</i>                  | <i>0</i>                                                           | <i>118</i>                                     | <i>- 5</i>                                  | <i>113</i>                                              | <i>- 15</i>     | <i>- 15</i>     | <i>0</i>        | <i>0</i>        | <i>116</i>      |
| Diverse bijdragen                                   | 17                          | 0                                                                  | 17                                             | - 5                                         | 12                                                      | - 15            | - 15            | 0               | 0               | 15              |
| BZK transparant                                     | 101                         | 0                                                                  | 101                                            | 0                                           | 101                                                     | 0               | 0               | 0               | 0               | 101             |
| <i>Bijdrage aan medeoverheden</i>                   | <i>50.000</i>               | <i>0</i>                                                           | <i>50.000</i>                                  | <i>0</i>                                    | <i>50.000</i>                                           | <i>0</i>        | <i>0</i>        | <i>0</i>        | <i>0</i>        | <i>0</i>        |
| Kwijtschelden publieke schulden                     | 20.000                      | 0                                                                  | 20.000                                         | 5.000                                       | 25.000                                                  | 0               | 0               | 0               | 0               | 0               |
| Schuldregeling ex-partners                          | 30.000                      | 0                                                                  | 30.000                                         | - 5.000                                     | 25.000                                                  | 0               | 0               | 0               | 0               | 0               |
| <i>Bijdrage aan agentschappen</i>                   | <i>6.809</i>                | <i>0</i>                                                           | <i>6.809</i>                                   | <i>7.500</i>                                | <i>14.309</i>                                           | <i>1.800</i>    | <i>1.700</i>    | <i>1.500</i>    | <i>1.500</i>    | <i>2.801</i>    |
| Eigenaarsbijdrage                                   | 5.500                       | 0                                                                  | 5.500                                          | 7.100                                       | 12.600                                                  | 1.400           | 1.400           | 1.400           | 1.400           | 1.400           |
| BZK transparant                                     | 1.300                       | 0                                                                  | 1.300                                          | 0                                           | 1.300                                                   | 0               | 0               | 0               | 0               | 1.292           |
| Diverse bijdragen                                   | 9                           | 0                                                                  | 9                                              | 400                                         | 409                                                     | 400             | 300             | 100             | 100             | 109             |
| <i>Bijdrage aan (andere) begrotingshoofdstukken</i> | <i>0</i>                    | <i>0</i>                                                           | <i>0</i>                                       | <i>0</i>                                    | <i>0</i>                                                | <i>0</i>        | <i>0</i>        | <i>50.000</i>   | <i>50.000</i>   | <i>50.000</i>   |
| Versterken rechtsstaat                              | 0                           | 0                                                                  | 0                                              | 0                                           | 0                                                       | 0               | 0               | 50.000          | 50.000          | 50.000          |
| <b>Ontvangsten</b>                                  | <b>0</b>                    | <b>0</b>                                                           | <b>0</b>                                       | <b>2.400</b>                                | <b>2.400</b>                                            | <b>0</b>        | <b>0</b>        | <b>0</b>        | <b>0</b>        | <b>0</b>        |

### Toelichting

#### Opdrachten

##### *Goed Bestuur*

Het betreft een nadere uitwerking van de enveloppe Goed Bestuur en Sterke Rechtsstaat uit het Hoofdlijnenakkoord. Voor het Versterken van dienstbare overheidsorganisaties wordt ingezet op het vergroten van de bereikbaarheid en toegankelijkheid van de overheidsdienstverlening, een overheid die anders werkt en wordt het ambtelijk vakmanschap versterkt, onder andere via verplichte scholing voor (top)ambtenaren. Ook worden Klokkenluiders beter beschermd en worden er middelen beschikbaar gesteld voor doordacht gebruik van AI/algoritmen. De middelen zijn voor de jaren 2027 tot en met 2030 overgeheveld van artikel 13 naar artikel 12, artikel 6 en artikel 7.

## **Bijdrage aan medeoverheden**

### *Kwijtschelden publieke schulden*

Betreft een reallocatie van schuldenregeling partners naar kwijtschelden publieke schulden. Aan beide budgetten ligt dezelfde regeling ten grondslag (€ 5 mln.).

### *Schuldregeling ex-partners*

Betreft een reallocatie van schuldenregeling partners naar kwijtschelden publieke schulden. Aan beide budgetten ligt dezelfde regeling ten grondslag (- € 5 mln.).

## **Bijdrage aan agentschappen**

### *Eigenaarsbijdrage*

Dit betreft een aantal mutaties:

#### Centraal budget FMH

Er is sprake van een tekort op het budget centrale bekostiging FMH van € 1,4 mln. jaarlijks. Volgend op de evaluatie van de centrale bekostiging in 2017 zijn interdepartementaal bijdragen opgehaald. Voor het oude opdrachtgeversbudget en nieuw opdrachtgeversbudget is daarbij rekening gehouden met verschillende prijspeilen naar aanleiding van de LPO-toekenning 2017. Hierdoor is indertijd een te laag structureel bedrag aan evaluatiebijdrage opgehaald.

#### Eigenaarsbijdrage Logius

Logius is eind 2024 geconfronteerd met een door Rijksdienst voor Identiteitsgegevens (RvIG) aangekondigde tariefverhoging voor 2025 met een financiële impact van € 2,4 mln. Dit bedrag kon niet meer tijdig worden opgenomen in de begroting van Logius voor 2025. Hierdoor ontstaat een tegenvaller op de begroting van Logius.

#### Tekort eigen vermogen ODI

De Rijksorganisatie voor Ontwikkeling Digitalisering en Innovatie (ODI) heeft een negatief resultaat over 2024. Het negatief resultaat kan onvoldoende opgevangen worden met het eigen vermogen van ODI. Conform artikel 11 van de regeling agentschappen mag een agentschap geen negatief eigen vermogen hebben. In dat geval dient de continuïteitsverantwoordelijke zorg te dragen dat een negatief eigen vermogen uiterlijk bij eerste suppletoire begrotingswet wordt aangevuld tot minimaal € 0,- (€ 3,3 mln.).

## **Bijdrage aan (andere) begrotingshoofdstukken**

### *Versterken rechtstaat*

Dit betreft een reallocatie van artikel 13 nog onverdeeld naar bijdrage aan (andere) begrotingshoofdstukken voor het Constitutioneel Hof en verzelfstandiging Raad van State zoals is opgenomen in de envelop Goed Bestuur en versterking rechtsstaat, vanaf 2028 is er € 50 mln. per jaar beschikbaar.

## **Ontvangsten**

Logius heeft over het jaar 2024 een positief resultaat behaald waardoor het eigen vermogen groeit tot boven het in artikel 11, lid 3 van de regeling agentschappen vastgestelde maximum. Het maximum wordt berekend als 5% van de gemiddelde jaarlijkse baten over de laatste drie kalenderjaren.

Dat wat de 5% overstijgt dient conform artikel 11, lid 6 van de regeling agentschappen bij eerste suppletoire begroting afgeroomd te worden door de eigenaar. Voor 2024 betreft dit € 2,4 mln.

### 4.3 Artikel 13. Nog onverdeeld

Tabel 19 Nog onverdeeld (bedragen x € 1.000)

| Art.        | Verplichtingen         | Ontwerpbe-<br>groting t (1) | Mutaties via<br>NvW,<br>moties,<br>amende-<br>menten en<br>ISB (2) | Vastgestelde<br>begroting t<br>(3) = (1) + (2) | Mutaties 1e<br>suppletoire<br>begroting (4) | Stand 1e<br>suppletoire<br>begroting (5)<br>= (3) + (4) | Mutatie<br>2026 | Mutatie<br>2027 | Mutatie<br>2028 | Mutatie<br>2029 | Mutatie<br>2030 |
|-------------|------------------------|-----------------------------|--------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------|---------------------------------------------|---------------------------------------------------------|-----------------|-----------------|-----------------|-----------------|-----------------|
|             | <b>Verplichtingen</b>  | <b>15.400</b>               | <b>- 9.411</b>                                                     | <b>5.989</b>                                   | <b>49.107</b>                               | <b>55.096</b>                                           | <b>49.018</b>   | <b>45.725</b>   | <b>- 7.129</b>  | <b>- 9.834</b>  | <b>61.154</b>   |
|             | <b>Uitgaven</b>        | <b>15.400</b>               | <b>- 9.411</b>                                                     | <b>5.989</b>                                   | <b>49.107</b>                               | <b>55.096</b>                                           | <b>49.018</b>   | <b>45.725</b>   | <b>- 7.129</b>  | <b>- 9.834</b>  | <b>61.154</b>   |
| <b>13.0</b> | <b>Nog onverdeeld</b>  | <b>15.400</b>               | <b>- 9.411</b>                                                     | <b>5.989</b>                                   | <b>49.107</b>                               | <b>55.096</b>                                           | <b>49.018</b>   | <b>45.725</b>   | <b>- 7.129</b>  | <b>- 9.834</b>  | <b>61.154</b>   |
|             | <i>Nog te verdelen</i> | <i>15.400</i>               | <i>- 9.411</i>                                                     | <i>5.989</i>                                   | <i>49.107</i>                               | <i>55.096</i>                                           | <i>49.018</i>   | <i>45.725</i>   | <i>- 7.129</i>  | <i>- 9.834</i>  | <i>61.154</i>   |
|             | Loonbijstelling        | 0                           | 0                                                                  | 0                                              | 52.309                                      | 52.309                                                  | 50.549          | 50.723          | 51.351          | 49.614          | 49.307          |
|             | Prijsbijstelling       | 0                           | 0                                                                  | 0                                              | 2.787                                       | 2.787                                                   | 9.418           | 8.792           | 5.810           | 2.641           | 2.436           |
|             | Onvoorzien             | 15.400                      | - 9.411                                                            | 5.989                                          | - 5.989                                     | 0                                                       | - 10.949        | - 13.790        | - 64.290        | - 62.089        | 9.411           |
|             | <b>Ontvangsten</b>     | <b>0</b>                    | <b>0</b>                                                           | <b>0</b>                                       | <b>0</b>                                    | <b>0</b>                                                | <b>0</b>        | <b>0</b>        | <b>0</b>        | <b>0</b>        | <b>0</b>        |

#### Toelichting

#### Nog te verdelen

##### *Loonbijstelling*

Dit betreft de loonbijstelling tranche 2025 voor BZK. De loonbijstelling is niet volledig uitgekeerd. Het kabinet heeft besloten om de loonbijstelling voor externe inhuur in tranche 2025 in te houden. Dit wordt ingezet ter dekking van rijksbrede problematiek.

##### *Prijsbijstelling*

Dit betreft de prijsbijstelling tranche 2025 voor BZK. Uit de prijsbijstelling is onder andere dekking voor het amendement van het lid Bontenbal (Kamerstukken II 2024/25, [36600 VII, nr. 121](#)) overgeboekt naar onvoorzien (€ 7,3 mln. in 2025 en € 6,3 mln. vanaf 2026).

Verder is € 11,3 mln. incidenteel overgeboekt naar artikel 11 centraal apparaat ter dekking van de apparaatstaakstelling voor BZK en VRO uit het Hoofdlijnenakkoord.

##### *Onvoorzien*

De grootste mutaties worden hieronder toegelicht.

De nadere uitwerking van de enveloppe Goed Bestuur en Sterke Rechtsstaat uit het Hoofdlijnenakkoord. Voor het Versterken van dienstbare overheidsorganisaties wordt ingezet op het vergroten van de bereikbaarheid en toegankelijkheid van de overheidsdienstverlening, een overheid die anders werkt en wordt het ambtelijk vakmanschap versterkt, onder andere via verplichte scholing voor (top)ambtenaren. Ook worden Klokkenluiders beter beschermd en worden er middelen beschikbaar gesteld voor het doordacht gebruik van AI/algoritmen. Daarnaast is voor de jaren 2028 tot en met 2030 jaarlijks € 50 mln. gereserveerd voor het Constitutioneel Hof en verzelfstandiging van de Raad van State. De middelen zijn overgeheveld van artikel 13 naar artikelen 6, 7 en 12.

De eindejaarsmarge van BZK (inclusief VRO) bedraagt € 44,3 mln. Hiervan is € 31,9 mln. ingezet voor de begroting VRO en € 12,5 mln. voor de begroting BZK.

Dekking voor het amendement van het lid Bontenbal (Kamerstukken II 2024/25, [36600 VII, nr. 121](#)) komt uit de prijsbijstelling (6,3 mln. structureel) en een korting op de uitvoeringsorganisaties (structureel 3,6 mln.).

## 5 Agentschappen

### 5.1 Rijksdienst voor Identiteitsgegevens (RvIG)

#### Exploitatieoverzicht

Tabel 20 Exploitatieoverzicht Baten-lastenagentschap RvIG (Eerste suppletoire begroting) (bedragen x € 1.000)

|                                                             | (1) Vastge-<br>stelde<br>begroting | (2) Mutaties<br>1e<br>suppletoire<br>begroting | (3) = (1) + (2)<br>Totaal<br>geraamd |
|-------------------------------------------------------------|------------------------------------|------------------------------------------------|--------------------------------------|
| <b>Baten</b>                                                |                                    |                                                |                                      |
| - Omzet                                                     | 236.033                            | 18.964                                         | 254.997                              |
| <i>waarvan omzet moederdepartement</i>                      | 65.174                             | 15.561                                         | 80.735                               |
| <i>waarvan omzet overige departementen</i>                  | 0                                  | 0                                              | 0                                    |
| <i>waarvan omzet derden</i>                                 | 170.859                            | 3.403                                          | 174.262                              |
| Rentebaten                                                  | 0                                  | 0                                              | 0                                    |
| Vrijval voorzieningen                                       | 0                                  | 0                                              | 0                                    |
| Bijzondere baten                                            | 0                                  | 0                                              | 0                                    |
| <b>Totaal baten</b>                                         | <b>236.033</b>                     | <b>18.964</b>                                  | <b>254.997</b>                       |
| <b>Lasten</b>                                               |                                    |                                                |                                      |
| Apparaatskosten                                             | 203.225                            | 19.647                                         | 222.872                              |
| - Personele kosten                                          | 67.739                             | - 3.161                                        | 64.578                               |
| <i>waarvan eigen personeel</i>                              | 33.333                             | 0                                              | 33.333                               |
| <i>waarvan inhuur externen</i>                              | 32.973                             | - 3.161                                        | 29.812                               |
| <i>waarvan overige personele kosten</i>                     | 1.433                              | 0                                              | 1.433                                |
| - Materiële kosten                                          | 135.486                            | 22.808                                         | 158.294                              |
| <i>waarvan apparaat ICT</i>                                 | 10                                 | 0                                              | 10                                   |
| <i>waarvan bijdrage aan SSO's</i>                           | 225                                | 0                                              | 225                                  |
| <i>waarvan overige materiële kosten</i>                     | 135.251                            | 22.808                                         | 158.059                              |
| Rentelasten                                                 | 0                                  | 0                                              | 0                                    |
| Afschrijvingskosten                                         | 11.540                             | 53                                             | 11.593                               |
| - Materieel                                                 | 7.025                              | 0                                              | 7.025                                |
| <i>waarvan apparaat ICT</i>                                 | 50                                 | 0                                              | 50                                   |
| <i>waarvan overige materiële afschrijvingskosten</i>        | 6.975                              | 0                                              | 6.975                                |
| - Immaterieel                                               | 4.515                              | 53                                             | 4.568                                |
| Overige lasten                                              | 0                                  | 0                                              | 0                                    |
| <i>waarvan dotaties voorzieningen</i>                       | 0                                  | 0                                              | 0                                    |
| <i>waarvan bijzondere lasten</i>                            | 0                                  | 0                                              | 0                                    |
| <b>Totaal lasten</b>                                        | <b>214.765</b>                     | <b>19.700</b>                                  | <b>234.465</b>                       |
| <b>Saldo van baten en lasten gewone bedrijfsuitoefening</b> | <b>21.268</b>                      | <b>- 736</b>                                   | <b>20.532</b>                        |
| Agentschapsdeel Vpb-lasten                                  | 0                                  | 0                                              | 0                                    |
| <b>Saldo van baten en lasten</b>                            | <b>21.268</b>                      | <b>- 736</b>                                   | <b>20.532</b>                        |

#### Toelichting

##### Baten

##### Omzet

De omzet stijgt als gevolg van de nieuwe vastgestelde tariefstelling inzake de Basisregistratie Personen (BRP). Daarnaast stijgt deze ook voor een bedrag van € 5,3 mln. vanwege te ontvangen extra gelden inzake opdrachten richting het moederdepartement.

## Lasten

### *Apparaatskosten*

### **Personele kosten**

RvIG zal minder externe inhuur overnemen als gevolg van een beperktere insourcing van de uitbestede dienstverlening ten behoeve van het platform- en applicatiebeheer.

### **Materiële kosten**

De materiële kosten stijgen deels door de verschuiving van de externe inhuur, zoals hierboven bij de personele kosten benoemd. Tevens krijgt RvIG in 2025 te maken met extra kosten voor de vernieuwing en verbetering inzake de IT. Deze zijn deels onderdeel van de (bij de omzet genoemde) opdrachten en komen deels ten laste van de reisdocumenten en de BRP.

### **Afschrijvingskosten**

RvIG krijgt naar verwachting te maken met afgerond € 53.000 aan extra afschrijvingskosten vanwege het strakker monitoren op eventuele bijzondere waardeverminderingen met betrekking tot in het verleden aangeschafte hardware.

## Kasstroomoverzicht

**Tabel 21 Kasstroomoverzicht RvIG (Eerste suppletoire begroting)**  
(bedragen x € 1.000)

|                                                               | (1) Vastge-<br>stelde<br>begroting | (2) Mutaties<br>1e<br>suppletoire<br>begroting | (3) = (1) + (2)<br>Totaal<br>geraamd |
|---------------------------------------------------------------|------------------------------------|------------------------------------------------|--------------------------------------|
| <b>1. Rekening courant RHB 1 januari + depositorekeningen</b> | <b>12.106</b>                      | <b>0</b>                                       | <b>12.106</b>                        |
| Totaal ontvangsten operationele kasstroom (+)                 | 236.033                            | 18.964                                         | 254.997                              |
| Totaal uitgaven operationele kasstroom (-/-)                  | - 203.225                          | - 19.647                                       | - 222.872                            |
| <b>2. Totaal operationele kasstroom</b>                       | <b>32.808</b>                      | <b>- 683</b>                                   | <b>32.125</b>                        |
| Totaal investeringen (-/-)                                    | - 3.100                            | 0                                              | - 3.100                              |
| Totaal boekwaarde desinvesteringen (+)                        | 0                                  | 0                                              | 0                                    |
| <b>3. Totaal investeringskasstroom</b>                        | <b>- 3.100</b>                     | <b>0</b>                                       | <b>- 3.100</b>                       |
| Eenmalige uitkering aan moederdepartement (-/-)               | 0                                  | 0                                              | 0                                    |
| Eenmalige storting door moederdepartement (+)                 | 0                                  | 0                                              | 0                                    |
| Aflossingen op leningen (-/-)                                 | 0                                  | 0                                              | 0                                    |
| Beroep op leenfaciliteit (+)                                  | 0                                  | 0                                              | 0                                    |
| <b>4. Totaal financieringskasstroom</b>                       | <b>0</b>                           | <b>0</b>                                       | <b>0</b>                             |
| <b>5. Rekening courant RHB 31 december (=1+2+3+4)</b>         | <b>41.814</b>                      | <b>- 683</b>                                   | <b>41.131</b>                        |

## Toelichting

### **Operationele kasstroom**

De extra ontvangsten komen voort uit de extra omzet die wordt verwacht, zoals toegelicht in de toelichting inzake de omzet.

De extra uitgaven zijn voornamelijk te wijten aan de extra kosten voor de vernieuwing en verbetering inzake de IT, zoals toegelicht onder de materiële kosten.

## 5.2 Organisatie & Personeel Rijk (O&P Rijk)

### Exploitatieoverzicht

Tabel 22 Exploitatieoverzicht Baten-lastenagentschap O&P-Rijk (Eerste suppletoire begroting) (bedragen x € 1.000)

|                                                             | (1) Vastge-<br>stelde<br>begroting | (2) Mutaties<br>1e<br>suppletoire<br>begroting | (3) = (1) + (2)<br>Totaal<br>geraamd |
|-------------------------------------------------------------|------------------------------------|------------------------------------------------|--------------------------------------|
| <b>Baten</b>                                                |                                    |                                                |                                      |
| - Omzet                                                     | 362.210                            | – 42.000                                       | 320.210                              |
| <i>waarvan omzet moederdepartement</i>                      | 168.237                            | – 2.000                                        | 166.237                              |
| <i>waarvan omzet overige departementen</i>                  | 191.922                            | – 40.000                                       | 151.922                              |
| <i>waarvan omzet derden</i>                                 | 2.051                              | 0                                              | 2.051                                |
| Rentebaten                                                  | 0                                  | 0                                              | 0                                    |
| Vrijval voorzieningen                                       | 175                                | 0                                              | 175                                  |
| Bijzondere baten                                            | 0                                  | 0                                              | 0                                    |
| <b>Totaal baten</b>                                         | <b>362.385</b>                     | <b>– 42.000</b>                                | <b>320.385</b>                       |
| <b>Lasten</b>                                               |                                    |                                                |                                      |
| Apparaatskosten                                             | 360.332                            | – 42.000                                       | 318.332                              |
| - Personele kosten                                          | 210.159                            | 0                                              | 210.159                              |
| <i>waarvan eigen personeel</i>                              | 181.289                            | 0                                              | 181.289                              |
| <i>waarvan inhuur externen</i>                              | 23.776                             | 0                                              | 23.776                               |
| <i>waarvan overige personele kosten</i>                     | 5.094                              | 0                                              | 5.094                                |
| - Materiële kosten                                          | 150.173                            | – 42.000                                       | 108.173                              |
| <i>waarvan apparaat ICT</i>                                 | 13.694                             | 0                                              | 13.694                               |
| <i>waarvan bijdrage aan SSO's</i>                           | 47.792                             | 0                                              | 47.792                               |
| <i>waarvan overige materiële kosten</i>                     | 88.687                             | – 42.000                                       | 46.687                               |
| Kosten uitbesteed werk en andere externe kosten             | 0                                  | 0                                              | 0                                    |
| Rentelasten                                                 | 0                                  | 0                                              | 0                                    |
| Afschrijvingskosten                                         | 2.053                              | 0                                              | 2.053                                |
| - Materieel                                                 | 102                                | 0                                              | 102                                  |
| <i>waarvan apparaat ICT</i>                                 | 102                                | 0                                              | 102                                  |
| <i>waarvan overige materiële afschrijvingskosten</i>        | 0                                  | 0                                              | 0                                    |
| - Immaterieel                                               | 1.951                              | 0                                              | 1.951                                |
| Overige lasten                                              | 0                                  | 0                                              | 0                                    |
| <i>waarvan dotaties voorzieningen</i>                       | 0                                  | 0                                              | 0                                    |
| <i>waarvan bijzondere lasten</i>                            | 0                                  | 0                                              | 0                                    |
| <b>Totaal lasten</b>                                        | <b>362.385</b>                     | <b>– 42.000</b>                                | <b>320.385</b>                       |
| <b>Saldo van baten en lasten gewone bedrijfsuitoefening</b> | <b>0</b>                           | <b>0</b>                                       | <b>0</b>                             |
| Agentschapsdeel Vpb-lasten                                  | 0                                  | 0                                              | 0                                    |
| <b>Saldo van baten en lasten</b>                            | <b>0</b>                           | <b>0</b>                                       | <b>0</b>                             |

### Toelichting

#### Baten

De wijziging ten opzichte van de ontwerpbegroting 2025 betreft een daling van de baten met € 42,0 mln. betreffende omzet WWplus en een daling van de kosten met € 42,0 mln. betreffende kosten WWplus.

Per 1 juli 2024 heeft WWplus de uitvoering van de bovenwettelijke ontsluitkeringen sector Rijk overgenomen van de Algemene Pensioen Groep (APG). O&P Rijk is als gedelegeerd opdrachtgever verantwoordelijk voor

de betaling van de dienstverlening WWplus (Uitkeringen en Uitvoeringskosten) en de een-op-een-doorbelasting naar de departementen waar de uitkeringsgerechtigden hebben gewerkt.

Deze kasstromen, binnenkomend € 42,0 mln. en uitgaand € 42,0 mln., zijn in de ontwerpbegroting 2025 opgenomen als bate en als last. Gedurende 2024 is O&P Rijk tot de conclusie gekomen dat deze presentatie de staat van baten en lasten van O&P Rijk opblaast en het beter zou zijn deze stromen te verantwoorden via de balans. Hiertoe is een position paper geschreven en ter beoordeling verzonden aan het kerndepartement, die heeft hier positief op gereageerd. De ADR heeft dit vervolgens volledig geaccepteerd.

### Lasten

De lasten zijn gedaald met € 42,0 mln. betreffende kosten WWplus. Hiervoor geldt dezelfde toelichting als de baten.

### Kasstroomoverzicht

**Tabel 23 Kasstroomoverzicht O&P-Rijk (Eerste suppletoire begroting)**  
(bedragen x € 1.000)

|                                                                                  | (1) Vastgestelde begroting | (2) Mutaties 1e suppletoire begroting | (3) = (1) + (2) Totaal geraamd |
|----------------------------------------------------------------------------------|----------------------------|---------------------------------------|--------------------------------|
| <b>1. Rekening courant RHB 1 januari + depositorekeningen</b>                    | <b>37.909</b>              | <b>0</b>                              | <b>37.909</b>                  |
| +/- totaal ontvangsten operationele kasstroom                                    | 362.210                    | 0                                     | 362.210                        |
| -/- totaal uitgaven operationele kasstroom                                       | - 376.507                  | 0                                     | - 376.507                      |
| <b>2. Totaal operationele kasstroom</b>                                          | <b>- 14.297</b>            | <b>0</b>                              | <b>- 14.297</b>                |
| -/- totaal investeringen                                                         | - 2.053                    | 0                                     | - 2.053                        |
| +/- totaal boekwaarde desinvesteringen                                           | 0                          | 0                                     | 0                              |
| <b>3. Totaal investeringskasstroom</b>                                           | <b>- 2.053</b>             | <b>0</b>                              | <b>- 2.053</b>                 |
| -/- eenmalige uitkering aan moederdepartement                                    | 0                          | 0                                     | 0                              |
| +/- eenmalige storting door moederdepartement                                    | 0                          | 0                                     | 0                              |
| -/- aflossingen op leningen                                                      | 0                          | 0                                     | 0                              |
| +/- beroep op leenfaciliteit                                                     | 0                          | 0                                     | 0                              |
| <b>4. Totaal financieringskasstroom</b>                                          | <b>0</b>                   | <b>0</b>                              | <b>0</b>                       |
| <b>5. Rekening courant RHB 31 december + stand depositorekeningen (=1+2+3+4)</b> | <b>21.559</b>              | <b>0</b>                              | <b>21.559</b>                  |

### Toelichting

Het kasstroomoverzicht is niet gewijzigd, aangezien de kasstromen WWplus blijven lopen via O&P en alleen de presentatie van de WW-plus gelden niet langer worden geboekt via de staat van baten en lasten, maar via de balans.